

NOE

277-278. szám

levelek

A CSALÁD MINDEN

TAGJA SZÁMÁRA

VEZETŐ TESTÜLETEINK MUNKÁJÁBÓL

Köszöntő	3
Felhívások	3
Jelöltek	4-5
Vezető testületeink munkájából	6
Nagyszülői szerepek – Az idősök tiszteletére	7
Nemzetközi projekt	8-11
Továbblépési lehetőségek az európai nagycsaládok támogatásában	12-13
Önkéntes SZJA 1% felajánlás	13

PÁLYÁZATOK

NagyCsaládiHáz 2015.	15
----------------------	----

A NOE ÉLETÉBŐL

Őszi Találkozó Hortobágyon	16-17
Tápláló szeretet 2015.	18-19

HELYI SZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL

Jubiláló szervezeteink	20-21
Debrecenbe kéne menni	22
„Tegnap a Gyimesbe jártam”	22-23
Közösségépítés – természetes környezetben	23
Töklámpás és Halloween	24
Irány a Kölyökpiac	24

GYÁSZOLUNK

Megemlékezés Vadas Ferencről	24
------------------------------	----

BESZÉLGETÉS

Beszélgetés Papp György Tamással és Élő Dorottyaival	26-27
--	-------

CSALÁDI ÉLET

Gyermekbarát települések	28
Életmesék – Életem egyik legszebb karácsonya	29
Nagy karácsony – kis lányom	30-31
Oázis – Karácsony	31

ÉLETMÓD

Apukáknak ajánljuk – Hőszigetelési kisokos	25
Herbalistánk ajánlja: Ánizs és szegfűszeg	32

HÁZIASSZONYI PRAKTIKÁK

Szelídgesztenye	34-35
-----------------	-------

GYERMEKKUCKÓ

Kreatív barkács ötletek	
Hópihék és hópelyhek	33
Szalvétánk ünnepi díszben	33
Angol mese: A három fenyőfa	36
Rejtvények: Dörmögő	37

APRÓHIRDETÉSEK, KEDVEZMÉNY

6, 13, 14

ÖRÖMHÍR

38

A 277-278. sz. NOE Levelek címlapján Török Gábor Istvánné, Kriszti és családja szerepel Zsombórol.

Címlapfotó: Artbalance Fotó- és Sminkstúdió – www.artbalance.hu

A NOE Levelekben szereplő kedvezményes ajánlatok kizárólag NOE-tagokra vonatkoznak.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az újságban megjelenő hirdetések kereskedelmi jellegűeknek minősülnek.

A hirdetések tartalmaért felelősséget nem vállalunk!

A NOE Levelek 279. számának lapzártája **2016. január 31.**

Felelős szerkesztő:

Székely Hajnalka, elnök

Főszerkesztő:

Egyed Éva

Tipográfia:

Tóth Imréné, Press+ Print Kft.

Grafika:

Szalay Éva, Reményhal Kft.

Kiadja a

NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Felelős kiadó:

Vári Ferenc, elnökségi tag

1056 Budapest, Március 15. tér 8.

Tel./fax: 235-0945, 317-4909, 317-4563,

NOE-FON

70/771-6565, 40/200-943

NKÖM nyilvt. szám: 2.2/6811/2000

ISSN 1788-9103

Honlap: www.noe.hu

E-mail: noe@noe.hu

Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30

Ebédszünet: 12.30-13.00

A NOE számlaszáma:

11705008-20109369 (OTP Bp., V. kerületi fiók)

NOE tagdíj alszámla száma: 11705008-20474210

NOE adószáma: 19024471-1-41

A Családjainkért Alapítvány számlaszáma:

11705008-20427799 (OTP Bp., V. kerületi fiók)

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete és a Családjainkért Alapítvány is közhasznú.

Az Otthon Segítünk Alapítvány

adószáma: 18468414-1-06

számlaszáma: MKB Bank 10300002-20131045-00003285

Nyomda: Press+ Print Kft., Kiskunlacháza

RÉGIÓKÖZPONTOK ELÉRHETŐSÉGEI

Felső-Tisza Régiós Iroda

4150 Püspökladány, Kodály Zoltán u. 4.

Szilágyiné Kerekes Margit

Tel./fax: 54/450-009, 70/7760-877

Dél-alföldi Régió

5900 Orosháza, Szentetornyai út 2/C

Raktári nyitvatartás (Győri Vilmos tér 1.) kedd: 8-12, csüt.: 15-18

Benedek Szilvia Tel.: 70/3323-509

Balaton Régiós Iroda

Molnárné Budai Angelika

Tel.: 70/6144-978

Közép-magyarországi Régiós Iroda

2200 Monor, Kossuth L. u. 65-67.

Vitálsné Malik Judit

Tel.: 70/9343-340

Észak-magyarországi Régiós Iroda

2151 Fót, Dózsa Gy. út 12-14.

Bertalan Zoltánné, Angéla

Tel.: 70/3392-955

Al-Duna Régiós Iroda

Levelezési cím: Pécsi Székesegyház

Nagycsaládos Egyesület

7623 Pécs, Szabó József utca 4.

Steinerné Nagy Henriette

Tel.: 72/520-568, 70/332-3514

E-mail: nagy.henriette@noe.hu

Honlap: <http://www.noepecs.hu>

Régiós ügyintézés: hétfő 9:00-16:30, vagy telefonon egyeztetett időpontban.

Felső-Duna Régiós Iroda

9024 Győr, Mónus Illés u. 47-49.

Horváth Hajnalka Tel.: 70/7760-011

Félfogadás előzetes telefonos egyeztetés alapján.

Kedves Családok, Önkéntesek!

Ez a hatodik és egyben az utolsó karácsonyi köszöntő, melyet elnökként írok Nektek.

Mikor még helyi egyesület vezetőjeként vettem részt a NOE rendezvényein, demonstrációkon, Őszi Találkozókon, érezhető volt a közösség ereje, melyet az azonos értékek, az összefogás hozott létre.

Az elmúlt években sok minden történt az egyesületben, de a közös találkozások, az ünnepek jó hangulata változatlan maradt. Így volt ez idén is, sok alkalom adódott az együttlétre.

Például februárban a házasság világnapján Pécs városában, vagy júniusban a régiós találkozók 7 helyszínén, vagy nyáron az Erzsébet-táborokban, ahol 3 turnuson át nyaralhatott együtt több száz nagycsaládos gyermek, vagy szeptemberben Hortobágyon, ahol több mint 3000-en vettünk részt a nagyszerű programokon. De a Millenárisra is több száz családnak látogatott el a Budapesti Demográfiai Fórum záró családi napján.

Sok egyesület, csoport ünnepelt 5-10-15-20, akár 25 éves évfordulót, mely az önkéntesek, helyi vezetők közösségeikért végzett kitartó munkáját tükrözi.

A vezetőképzőn új helyi vezetők érezhették át, hogy milyen egy nagyobb, országos kiterjedésű közösséghez tartozni, az önkéntesek sok tapasztalatot adtak át egymásnak.

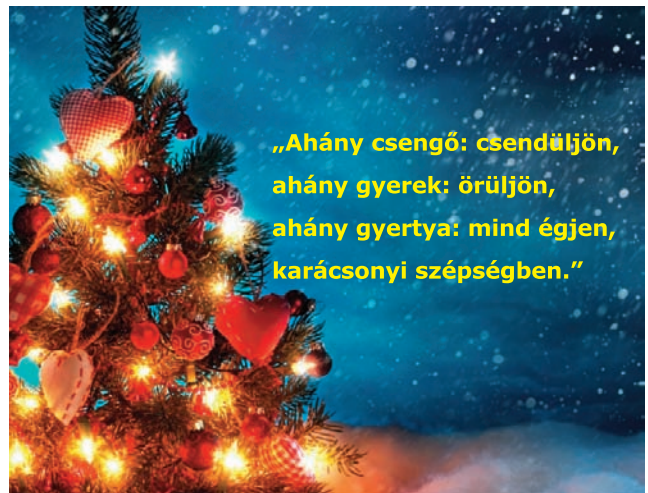
A felajánlott adományok közvetítése, szétosztása sok szerény körülmények között élő családon segített, idén több új cég is támogatta családjainkat. Már elindult az angyali csomagküldő szolgálat, mely tavaly is több száz családnak hozott kellemes meglepetést karácsonyra.

Számos alkalommal kaptunk kedvezményes jegyeket színházi előadásokra, koncertekre, melyekre az év folyamán több ezer tagunk látogatott el.

A karácsonyt közösen december 13-án ünnepeltük, amikor kb. 1500 fővel néztük meg az Erkel Színházban a János Vitéz című előadást.

Csanádi Imre soraival kívánok békés, boldog karácsonyt!

SZÉKELY HAJNALKA, ELNÖK

„Ahány csengő: csendüljön,
ahány gyerek: örüljön,
ahány gyertya: mind égjen,
karácsonyi szépségben.”

Érdeemes feliratkoznotok belső NOE Hírlevelünkre!

Fontos felhívásokról, programokról küldünk tájékoztatást e-mail-es levelező listánkon.

A színes NOE Hírlevelre e-mail útján iratkozhattok fel,
a szita.brigitta@noe.hu címen.

Belső NOE Hírlevel: szita.brigitta@noe.hu

Továbbra is biztatjuk budapesti és Budapest környékén élő tagcsaládjainkat,
hogy iratkozzatok fel jól működő
KULTURÁLIS LISTÁNKRA,

ahol időről időre színházi, illetve koncertajánlatokat teszünk közzé.

Jelentkezni lehet e-mailben a tagsorszármotok megadásával, a
balogh.maria@noe.hu címen.

Kulturális lista: balogh.maria@noe.hu

Kedves Tagtársaink!

A Jelölőbizottság nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik javaslataikkal segítettek a munkánkat. Köszönet azoknak is, akik a tájékozódásunkat segítették szóban vagy írásban. A beérkezett javaslatokat megfontolva a bizottság összeállította az általa javasolt jelölőlistát.

Mint ismeretes, a 2016. évi rendes közgyűlésen az alábbi tisztségekre kell új vezetőket választanunk:

- Elnök – négyéves megbízás
- Főtitkár – kétéves megbízás
- Elnökségi tagok, három fő – négyéves megbízás
- Elnökségi póttagok, két fő – négyéves megbízás

(Az elnökségi illetve a póttagsági helyek a szavazatszámok alapján dőlnek el.)

A SzMSZ rendelkezése szerint a lista megjelentésétől számítva 30 napon belül lehet még írásos javaslatot küldeni a bizottság címére (benko.agota48@gmail.com). Az írásos javaslatnak tartalmaznia kell a jelölt NOE-tag nevét, elérhetőségét és a jelölés indoklását, valamint azt, hogy a javasolt személy elfogadná-e a jelöltséget.

BENKŐ ÁGOTA

A JELÖLŐBIZOTTSÁG ELNÖKE

Jelöltek névsora

ELNÖK:

Kardosné Gyurkó Kata

37 éves, ötgyermekes édesanya. Közgazdász. 2008-2010 között a NOE elnökségi tagja, majd 2010-2014 között főtitkára volt, így tapasztalatai alapján jól ismeri a NOE-t.

Korábban a NOE érdi egyesületének elnöke, és Érd város polgármesteri kabinetjének tagja, ifjúsági referense volt. Jelenleg a Pest Megyei Önkormányzati Hivataltól ment el szülési szabadságra. Ismeri a NOE működését. Fontosnak tartja a tagság, az elnökség és a titkárság összhangját és szoros együttműködését a NOE céljai mentén. Erősíteni szeretné a helyi szervezetekkel való együttműködést, az egyesület gazdasági alapjait, valamint a NOE közösségeit. Szervezői, forrásteremtési és érdekérvényesítő képessége, valamint a NOE iránti elkötelezettsége korábbi munkája során bizonyítást nyert. Több helyi vezető látná szívesen az elnöki pozícióban. Amint korábbi főtitkári munkájában, úgy az elnöki tisztségben is támogatja a családját.

FŐTITKÁR:

Bodroghelyi Csaba

6 gyerekes, 52 éves édesapa, vegyész végzettségű környezetvédelmi szakember. A NOE budapesti egyéni tagja. A KÖVET Egyesület korábbi vezetőjeként van civil szervezeti, ügyvezetői tapasztalata. Pénzügyekben és rendezvényszervezésben is jártas. Főtitkár jelöltként az egyesület gazdasági alapjainak és szervezetének

megerősítését szeretné elérni. A pályázatokra nagy hangsúly fektetne, tudatos pályázatfigyeléssel, profi megvalósítással. Fontosnak tartja a közös munka erejét, ami a NOE értékeiből fakad.

A leendő egyesületi munkáját a családját támogatja.

ELNÖKSÉGI TAGOK:

Battyáni Katinka

43 éves. Négygyermekes édesanya, foglalkozása családinapközi-vezető. 7 évig volt a **nagymarosi** egyesület elnöke, van vezetői gyakorlata. A vezetőképzőkön évek óta Kiss Márta segítője, a régiós bizottság tagja.

Fontosnak tartja, hogy a NOE hármass célkitűzése minél jobban megvalósuljon, a vezetés fiatalodjon, és a NOE arculata frissüljön. A vezetőképzést nagyon fontosnak tartja és a vidéki egyesületekkel foglalkozna, segítve a pályázást, találkozókat, együttműködéseket. Családi támogatást kap a munkájához.

Békési Attila

42 éves telefon- és hálózatszerelő. Háromgyermekes édesapa, műszakiáruház-vezető volt Békéscsabán, jelenleg műszakibolt-vezető Gyulán. Az **újkígyósi** egyesület elnöke. Jó kapcsolata van az önkormányzattal és a helyi civilekkel, ismeri a civil szervezeteket illető jogszabályokat. A NOE régióit túl nagynak tartja. Kisebb egységekbe szervezné az egyesületet. Sokat pályázik, figyeli és van rálátása a pályázatokra. A háztartási gépcsere programban is dolgozott.

A helyi vezetés mellett vállalná az elnökségi feladatokat, amiben családját is támogatja.

Hordósné Szabó Erika

40 éves. Háromgyermekes édesanya. Foglalkozása ápolónő, a **szűcsi** egyesület elnöke. Van vezetői gyakorlata. A helyi egyesületben a fiatalokkal való foglalkozásra teszik a hangsúlyt. Nagyon lelkes, nem riad meg a nehézségektől, tettere kész. A közösségépítésre helyezné a hangsúlyt, több belső kapcsolatot szeretne kiépíteni, a meglévőket erősíteni. Fontosnak tarja a csapatban működést, közelebb hozná az elnökséget a tagsághoz. Visszaállítaná a választmány „súlyát”, illetve az egyesületben a családiasságot erősítené szorosabb kapcsolatokkal, amit pl. a régiónkénti, folyamatosan szervezett vezetőképző, ill. továbbképzés segítené. Közelebb hozná az elnökséget a tagsághoz. Vállalását családja támogatja.

Fekete László

53 éves, háromgyermekes édesapa. Informatikus, a **kecskeméti** egyesület elnöke. 2018-ban jár le a helyi elnöki megbízatása. A vezetése alatt újraéledt és megerősödött az egyesület. Sok kis közösség alakult az egyesületen belül. Célja a közösség erősítése és a pozitív életvitel tanítása, a média sugallta pénzközpontú gondolkodás ellensúlyozására. Saját egyesületében eredményeket ért el az egészséges életmód és életvitel, a helyes táplálkozás terjesztésében.

Fontosnak tartja a jó gazdálkodást, a szervezeti hatékonyság növelését, a minél kevesebb papírmunkát. Családja támogatja vállalását.

Komjátiné Bartos Nóra

45 éves, 3 gyermek édesanyja. Életében családi hagyomány a NOE tagság. Édesanyja kezdetektől tag a helyi egyesületben. A Nagycsaládosok **Váci** Egyesületének elnöke, védőnő. Rálátása van az anya és gyermekvédelemre, iskolai egészségügyi helyzetre és a közétkeztetésre. Van vezetési gyakorlata, a mindennapokban látja a családok gondjait és örömeit. Ismeri a szociális ellátó rendszert, van tapasztalata az önkormányzattal való együttműködésben. Fontosnak tartja a fiatalítást, amit a fiatal szülők közösségbe hívásával gondol kezdeni. Bizakodó és optimista a jövőt illetően. Családja támogatja a vállalását.

Dr. Kutassy Jenő

50 éves, háromgyermekes családapa. A Közgazdaságtudományi Egyetem pénzügy szakán végzett közgazdász. A Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett alternatív vitarendezési képesítést adó közvetítői oklevelet, bejegyzett igazságügyi mediátor. Távközlési és pénzügyi nagyvállalatoknál töltött be vezetői pozíciókat. Jelenleg a Sapientia Hittudományi Főiskola gazdasági

vezetője. 2002 óta a NOE Budapest Óbuda-Békásmegyeri Csoportjának tagja. 2009 óta a szakértői csoport tagjaként az egyesület és a gazdasági szféra kapcsolatainak építésén fáradozott. A NOE delegáltjaként 2011-ben beválasztották az állami tulajdonú médiák felügyeletét ellátó Közzszolgálati Testületbe. 2012 óta tagja az elnökségnek. Az egyesület önállóságának megőrzéséhez az egyesület finanszírozását több lábra szeretné állítani, az üzleti szféra bevonásával. Fontosnak tartja a tagok számára a tárgyalásai eredményeként a Vodafone-nal megújított NOE Flotta mellett további kedvezmények biztosítását is.

Megválasztása esetén családja egyetértésével vállalja a következő négy éves ciklusban az elnökségi munkát.

Nemcsicsné Molnár Gyöngyi

51 éves, négy felnőtt gyermek édesanyja (**Budapest**). Pedagógus, a Karinthy Frigyes Két Tanítási Nyelvű Gimnázium igazgatóhelyettese. A NOE helyi csoportjának tagja. A vezetést csapatban gondolja eredményesnek.

Az oktatáspolitikával kapcsolatos kérdésekben tudná segíteni az elnökség munkáját. Fontosnak tartja, hogy a fiatalokban a személyes felelősségvállalást segítsük. Még van energiája, amit szeretne értelmes, önkéntes munkára fordítani. Olyasmivel foglalkozni, amit lélekkel tesz az ember.

Családja támogatja vállalását.

Török Gábor Istvánné

39 éves, négygyermekes édesanya. Végzettsége tanár, de pénzügyes és közigazdasági képesítése is van, jelenleg gyermek és ifjúságvédelmet tanul. Főállású anya. **Zsombón** 2012-ben szervezett egyesületet. Dinamikusabbnak szeretné látni a NOE-t. Szívügye a fiatalok közösségbe szervezése, az ifjúság felkarolása. Ifjúsági tagozat létrehozását szeretné a NOE-ban. Szívesen szervezne ifjúsági találkozót. Hatalmas energiákkal rendelkezik. Az elnökségi tagságot a helyi egyesület vezetése mellett vállalja.

Családja támogatja a közösségért végzett munkában.

Vezető testületeink munkájából

A **szeptember** 2-i elnökségi ülésen 37 család felvételéről döntött egyhangúlag az elnökség. Az ülésen az elnökség az alábbi határozatokat hozta:

- Az elnökség úgy határozott, hogy Rendkívüli Közgyűlést hív össze, melynek fő napirendi pontja az Alapszabály módosítása lesz. (A határozatot az elnökség egyhangúlag elfogadta).
- Az elnökség szándéknyilatkozatot küld a NOE Alapszabályáért illetékes ügyésznőnek arról, hogy a NOE az ügyészség észrevételeit figyelembe véve megkezdi az alapszabály átdolgozását. (A határozatot az elnökség 6 igen és 1 tartózkodás mellett elfogadta).
- Az elnökség felkéri az Alapszabály Bizottságot arra, hogy az ügyészségi javaslatot és a jelenlegi gyakorlatot figyelembe véve dolgozza ki az Alapszabály-módosítást a gyermekszavazati jog, illetve a tagsági jogviszony szabályozásával kapcsolatban az elnökség javaslatát figyelembe véve: a NOE megadja a lehetőséget arra, hogy a nagycsaládok gyermekei is belép-hessenek az Egyesületbe azzal a céllal, hogy szüleik képviselhesék a szavazati jogukat. (A határozatot az elnökség egyhangúlag elfogadta).
- Az elnökség egyhangúlag támogatta az MNB által támogatott 2015-2016. évi ösztöndíj pályázat kiírását.
- Az elnökség a 2016. évi programtervet egyhangúlag elfogadta azzal, hogy ha szükséges, akkor a NOE anyagi helyzetéhez mérten módosíthatja.

Szeptember 7-én a Három Királyfi, Három Királynő Mozgalom által szervezett teadélutánon Csiky Zoltánné beszélt a nagyszülői szerep szépségeiről és fontosságáról. (bővebb beszámoló az 5. oldalon).

Ebben a hónapban több nemzetközi vonatkozású projektben vettünk részt, ezekről részletesebb beszámolókat olvashattok a 6-11. oldalon.

A szeptember 26-i Választmányi ülés fő témája az Alapszabály módosítás volt. Az új civil törvényben lévő előírások bizonyos módosításokat tettek szükségessé a NOE Alapszabályában. A módosítás elsődleges célja az Egyesület közhasznú fokozatának megtartása; a főbb elvek:

- egy tag egy,
- a tagegyesületek a jövőben a NOE-ban jogi személy tagok lesznek,

- gyerekek után járó szavazati jog,
- legfőbb döntéshozó szerv továbbra is a közgyűlés legyen.

Szeptember 28-án Székely Hajnalka és Kutassy Jenő képviselte Egyesületünket a Tápláló Szeretet programon Kecskemét-Hetényegyházán. Az évek óta jól működő nógrádi kezdeményezéshez csatlakoztak a helyi nyugdíjas klubok.

Az **október** 7-i elnökségi ülésen 42 család és a Mátrai Gyöngyszem Nagycsaládok Egyesület felvételéről döntött egyhangúlag az elnökség.

Az elnökség az Alapszabály Bizottsággal közösen átnézte az Alapszabály módosításával kapcsolatos tagsági javaslatokat, észrevételeket. Ezek figyelembe vételével dolgozik tovább az Alapszabály módosításon.

Az elnökség megvitatta az Egyesület 2016. évi alapstruktúrájának tervezetét.

Október 12-én Székely Hajnalka az UNICEF gyermekbarát település díjátadóján vett részt, mint a bírálóbizottsági tag. Jó volt látni, hogy a díjra több, a NOE által korábban Családbarát Önkormányzat elismerésben részesült település is pályázatot (bővebb beszámoló a 26. oldalon).

A **november** 4-i elnökségi ülésen 30 család és a Bocskor Nagycsaládok Egyesület felvételéről döntött az Elnökség. Az elnökség az Alapszabály Bizottsággal közösen elkészítette a rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő módosított Alapszabályt.

November 5-én a Budapesti Demográfiai Fórumon tagcsaládjaink nagy számban megjelentek a népesedési folyamatokkal foglalkozó nyitó konferencián. A Népesedés és gazdaság panelben Márki László elnök képviselte az Európai Nagycsaládok Szövetséget.

November 7-én a Családi Kulturális Fesztiválra a NOE standdal települt ki. A szervezők egész nap színes családi programokkal várták közös együttlétre a magyar és külföldi családokat.

A november 14-i rendkívüli Közgyűlés elfogadta a módosított alapszabályt.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: EGYED ÉVA

KEDVEZMÉNYEK

YOGINI RELAX KFT. (1188 Budapest, Szövet u. 151.)
☎ 06-20/952-1155 web: www.jogaliget.hu
NOE tagok 10% kedvezményben részesülnek a Jogaliget és Fitness Stúdió szolgáltatótól, szolgáltatás igénybevétele során.

Nagyszülői szerepek

Az idősek tiszteletére

2015. szeptember 7-én egy teadélután keretében az Uránia Nemzeti Filmszínházban képviseltem a NOE-t. A szervezők ezzel az eseménnyel szerették volna felhívni a figyelmet az idős emberek tiszteletére, a generációk együttműködésére, a nagyszülői szeretet és segítség jótékony hatására.

A családi hangulatú rendezvényen Novák Katalin, a család- és ifjúságügyért felelős államtitkár mondott köszöntőt.

A műsor első felében a Népesedési Kerekasztal képviselőjében Skrapcszki Fruzsina (Kopp Mária lánya) beszélt a család megtartó erejéről, szüleihez fűződött mély és bensőséges kapcsolatáról.

Az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség nevében Nacsa Lőrinc válaszolt a moderátor fiatal családokat érintő kérdésre.

Én a nagyszülői szerep szépségeiről és fontosságáról beszéltem. Személyes tapasztalataimból is elmondhattam, hogy mekkora egészségvédő szerepe van a nagyszülői feladatvállalásnak (14 unoka: 3-21 év közöttiek). Ennyi gyermek változatos lehetőséget biztosít szellemi és fizikai értelemben is mindennapi megújulásra.

Arra a műsorvezetői kérdésre, hogy befolyásolja-e a családok gyermekvállalási bátorságát az otthonról hozott minta, egyértelműen igennel válaszoltam. Elmondtam, hogy a legújabb reprezentatív (NOE) felmérés szerint gyakoribb a több gyermek vállalása azokban a családokban, ahol a fiatal szülők is „nagy családból” jönnek.

A többgenerációs együttélésre vonatkozó elképzelésre elmondtam, hogy a városi, főleg a nagyvárosi élet nem kedvez a többgenerációs családmodellnek.

Az idős emberek életterének, segítőkészségük és találmányosságuk beszédes példájaként elmeséltem a nőgárdi „Tápláló szeretet” történetét.

A Németországban jól működő „pót-nagyszülői szolgálatról” szóló beszámolómban is nagy tetszést aratott (egészséges idősek segítenek nem vér szerinti nagyszülőként fiatal családoknak, szeretetből).

Albert Schweizer gyönyörű gondolatait mondtam el befejezésként:

„Az igazi etika különös tanítást sugall. Azt mondja: boldog vagy, ezért arra hívtattál, hogy sokat adj tovább. Amivel egészségben, adottságokban, teljesítőképesekben, sikerben, szép gyermekkorban, harmonikus otthoni körülményekben többet kapsz, mint mások, azt nem fogadhatod úgy, mint magától értetődőt. Annak árát le kell rónod. Az életnek életért való odaadásában rendkívülit kell teljesítened”.

A műsor második részében Keresztes Ilona (a Kossuth Rádió szerkesztő-műsorvezetője) beszélgetett a teadélután lelkes, nagy családos nagyszülőivel. Tartalmas, szép és jövőt biztató délután volt!!!

CSIKY ZOLTÁNNÉ

Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének és a Nagycsaládosok Országos Egyesületének Nemzetközi Projektje

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma anyagi támogatásának köszönhetően a KCSSZ a NOE-val együttműködésben 10 hónapos közös nemzetközi családügyi projekt megvalósításába kezdett. A projekt célja, hogy az Európai Unió döntéshozatali és javaslatlételi fórumait értékeink alapján családbarát irányba befolyásoljuk, illetve az európai közvélemény számára az Alaptörvényünk szellemiségének megfelelően pozitív értékeket közvetítsünk. Ennek érdekében a már meglévő kapcsolatainkon, illetve újabb kapcsolatfelvételeken keresztül törekszünk a civil családbarát lobbis európai és nemzetközi szintű megerősítésére. Fontosnak tartjuk, hogy minél többen vegyenek részt a családi érdekvédelem legjelentősebb nemzetközi fórumain. A projekttel tehát kezdeményező szerepet kívánunk vállalni a családbarát szemléletű szervezetek és tevékenységek nemzetközi összehangolásában, a jó gyakorlatok kölcsönös megismerésében és minél szélesebb körű terjesztésében.

10 hónap rendkívül rövid idő egy ilyen szerteágazó tevékenység megvalósítására, mégis elegendő lehet arra, hogy lendületet adjunk nemzetközi szinten is a családbarát kezdeményezéseknek.

Az alábbiakban néhány beszámolót olvashattok az elmúlt időszakban a projekt keretében megvalósult eseményekből.

A Semmelweis emlékkiállítás megnyitása (Berlin, 2015. szeptember 24.)

Óriási izgalmat okozott a családban a hír, hogy mindannyian együtt Berlinbe utazhatunk a Semmelweis emlékkiállítás megnyitójára. A gyerekek gőzerővel kezdtek hozzá a műsor összeállításához, kottákat írtak, hangszereltek, gyakoroltak. Együtt utaztunk Dr. Varga Évával és férjével, Józseffel, akiket már jól ismertünk a pécsi nagycsaládos egyesületből.

De hogy kerül egy pécsi nagycsalád zenei produkciója a berlini Magyar Nagykövetség Semmelweis programjába?

Először akkor vált világossá számomra a kapcsolódás, amikor Dr. Varga Éva előadását hallgattam. Éva arról beszélt, hogyan fonódott egybe az ő életében a nagycsaládos anyai lét és az orvosi hivatás. Érthető, világos gondolatokkal és ugyanakkor nagyon személyes élményeken keresztül tett tanúságot arról, hogy mi mindent adott hozzá anyai hivatása az orvosi munkájához, miként tudott jobb anya lenni éppen az orvosi hivatásán keresztül. A hallgatóság átérezhette, hogy nagycsaládban élni jó.

Másodszor akkor értettem meg a kapcsolódást, ami-

kor mi álltunk kilencen a pódiumon. Bevezetőként elmondtam, hogy elsőre talán érthetetlennek tűnik a zenei anyag összeválogatása, de valójában a család gondolata köré fonódik valamennyi. Pachelbel D-dúr kánonja előtt arra hívtam fel a figyelmet, hogy a családban is sokan és különfélék vagyunk, mégis ahogyan a zenében, úgy az életben is ez a sok különböző hang képes közös harmóniát alkotva együtt megszólalni. A második zeneszám, Brahms Bölcsődala, minden különösebb magyarázat nélkül képes mindenkiben felidézni azt, amit a családi életéről bensőséges, valódi szép emlékként őriz. A harmadikként felhangzó szám, a Trónok harca filmsorozat zenéje, pont olyan mozgalmas és pörgős volt, amilyen egy sokgyerekes család élete. De nem unta a publikum a negyediként sorra kerülő írdalt, a Danny Boyt sem, mint ahogyan az utolsó vidám, lendületes számnak, a Vilamosnak is nagy sikere volt.

A gyerekeknek ezzel a szép, élvezetes műsorával mi is tanúságot tudtunk arról tenni, hogy nagycsaládban élni jó: hogy a sok gyerek nem csupán teher és gond, hanem sokkal inkább öröm. Világos volt ott abban a helyzetben, hogy egy csapat gyerek mindenekelőtt kimeríthetetlen kincseshánya; sok-sok vidám perc és felemelő élmény forrása.

Így értettem meg én is gratulációk közepette, hogy miért is szerepeltünk mi mint nagycsalád a követség műsorán. Nagy élményt jelentett, ahogyan a műsort követő fogadás során, a személyes beszélgetésekben beszélgettünk arról, mit jelent nekünk ez az életforma. Hiszem, hogy sokan mentek úgy haza azon az estén Berlinben a Magyar Nagykövetségről, hogy rácsodálkozhattak arra: a nagycsaládos élet szép.

KOVÁCS LÁSZLÓ ÉS MÁRIA

„A Családok Jövője – A Jövő Családjai” Családkonferencia az Európai Parlamentben (Brüsszel, 2015. szeptember 30.)

A fenti címmel rendeztük meg Brüsszelben, az Európai Parlamentben az első családpolitikai témájú konferenciát az Európai Néppárt magyar képviselőcsoportjával, azon belül is Hölvényi Györggyel és Pelczné Gáll Ildikóval együttműködésben. A nemzetközi projekt finanszírozásában a Kárpát-medence magyarlakta területeiről mintegy 70 főnek (különbéle civil szervezetek munkatársainak) az ingyenes részvételét tudtuk biztosítani.

A konferencia első részét Hölvényi György EP képviselő moderálta. Pelczné Gáll Ildikó EP képviselő asszony megnyitójában hangsúlyozta, hogy az értékrendszer felmutatása és megvalósítása közös európai felelősség. A súlyos demográfiai problémák megoldására a családok, mint a társadalom természetes egységeinek helyzetbe hozása szükséges. Székely András (Három Királyfi, Három Királynő Mozgalom) gyermekbarát társadalomról beszélt, melyben érezhetjük, hogy támogatják a törekvéseinket. A gyermeket nem egy politikai ciklusra vállaljuk, a társadalomban ezért közmegegyezés kell a gyermeknevelés támogatásáról.

Novák Katalin, az EMMI család- és ifjúsági ügyekért felelős államtitkára beszélt a magyar kormány törekvéseiről a családok támogatásában. Kitért egy friss ifjúságkutatásra, mely szerint a magyar ifjúság 90%-a még mindig a családtagjait tekinti a legfontosabb információforrásnak, a médiát is megelőzően. Kiss Tamás kisebbségkutató felhívta a figyelmet, hogy az európai kisebbségek ritkán vannak fókuszban a demográfiai intézkedésekben. Illuzórikusnak nevezte azon törekvéseket, hogy a fiatalok ne próbáljanak szerencsét Nyugat-Európában, ezért a visszafelé történő migrációt támogató eszközök fontosságára mutatott rá.

Márki László, az Európai Nagycsaládos Szövetség elnöke az európai nagycsaládos szervezetek legfőbb közös törekvéseit vette számba. Amikor a kisebbségekről szólnak, nincs szó a nagycsaládokról – pedig ez is kisebbségi réteg, akik négyszer annyi gyereket nevelnek fel, mint amennyi a számarányuk a népességben. A nagycsalád nem a probléma, hanem a megoldás – szögezte le. Igazságos, szolidáris intézkedéseket várunk, valamint az esélyegyenlőség biztosítását az államok és a társadalom életében. Marijana Petir horvát EP képviselő a családokat érintő kihívásokról beszélt Horvátországban. Sok közös problémánk van: a csökkenő születésszámok, a növekvő válási arány mellett a családban és a munkahelyen végzendő feladatok terhe és a hagyományos családmoddell

maradiságnak értékelő közvélekedés. A hedonizmus kultúrájával szemben a hagyományos család előtérbe helyezését várja az EU intézményeitől. Anna Záborská szlovák EP képviselő az EU egyes intézkedéseinek a családokra tett hatásának folyamatos vizsgálatát követelte. Az egyes EU célkitűzések negatívan hatnak a családokra, mint pl. az az elvárás, hogy a nők és férfiak esetében egyaránt elérjük a 75%-s foglalkoztatási arányt 2020-ra. Ez a politika ellentmond az emberi természetnek és alábecsüli a „láthatatlan munka” jelentőségét, a szolidaritást. „A társadalmi szerződés nem lehet csak absztrakt fogalom” – jelentette ki.

A konferencia második részében kerekasztal-beszélgetés volt a családban és a munkahelyen végzendő feladatok összeegyeztetésének lehetőségeiről. A panelben Gérard Francois Dumont, a párizsi Sorbonne Egyetem professzora mondott vitaindító beszédet. Ma a szakmák jelentős része nem végezhető otthon, a gyermekek egyre hosszabb ideig tartó tanulmányokban vesznek részt, a

nők átlagos képzettsége lényegesen megnőtt, a munkát különböző helyen és időben végzik, más társas kapcsolatok veszik őket körül. Megoldásként a családok szabad választását emelte ki, hogy a családot vállalkóknak ne legyenek hátrányaik a gyermektelenekkel szemben.

A vállalkozásoknak

is figyelembe kell venniük a szülők kötelezettségeit. Uherezky Ágnes, az EU Családszervezeteinek Konföderációjától az elmúlt évben a témában végzett kutatásukról számolt be.

Varga Anikó (NOE) szerint a család intézményét nem szabad elvetnünk a problémák ellenére sem. A családot körülvevő tágabb közösségeknek (a szomszédságtól a civil szervezeteken és az önkormányzatokon át az államig és tovább az EU-ig) a családi működés hiányosságaiban, nehézségeiben kell segítséget nyújtaniuk. Ezeknek a közösségeknek az a feladata, hogy képessé tegyék a családokat szerepük sikeres betöltésére, kapacitásaik fejlesztésével. A családi és munkahelyi kötelezettségeket nemcsak a rugalmas foglalkoztatási rendszerek elterjesztésével, hanem hosszabb időtávon, az életút során látja megvalósíthatónak, mintegy társadalmi hitelt nyújtva a gyermekneveléshez. A gyermekek választójogának megadásával a jövő nemzedék érdekeinek jobb képviselését látna megvalósíthatónak.

BAKOS KINGA

„A család: a demográfia és a gazdaság felvirágzásának kulcsa” (Zágráb, 2015. október 22-23.)

Zágrábban nemzetközi családjogi konferencia került megrendezésre a fenti címmel. A nemzetközi projekt három fő részvételét támogatta a konferencián.

A KRAS Konferenciaközpontban tartott rendezvényen több mint 10 országból 25 előadó (köztük politikusok, egyetemi oktatók, gazdasági vezetők, társadalmi és civil szervezetek képviselői) adtak tájékoztatást országaik demográfiai helyzetéről, szociális és családtámogatási gyakorlatáról, demográfiai felméréseikről, tudományos kutatásaik eredményéről.

Vida Vukoja professzor asszony (Zágráb) a házasság intézményének ideológiai (tudományos, politikai és vallási) szerepéről beszélt. Josip Simunovic teológus (Zágráb) az anya szerepéről, az anyaság értékéről, a családi identitástudatról értekezett. Statisztikai adatokat és grafikonokat vetített ki az az európai államok születési és halálozási arányszámainak alakulásáról az utóbbi három évtized vonatkozásában. Francesca Maccioni alapítványi elnök (Milánó) a kormányok szerepét emelte ki a demográfiai folyamatok alakulásában, a szolidaritás és a szubszidiaritás fontosságáról beszélt. Kitért a már évtizedek óta tartó negatív folyamatokra: a házasságkötések számának csökkenése, a válások nagy száma, az egy-neműek együttélésének terjedése. Szólt az intézményekben nevelkedő gyermekek esetében az örökbefogadás és a családi nevelés fontosságáról.

Aleksandra Korac Graovac egyetemi tanár (Zágráb) a családalapítás és gyermekvállalás nehézségeiről beszélt. Az egyetemet végzettek többnyire hitelből fedezik tanulmányaikat, a családalapítás és lakásvásárlás további hiteltelheket jelent. A gyermekvállalás így nagyon kitolódik időben. Andrea Popescu (ECLJ Brüsszel) az EU érdekképviseleti és jogvédelmi szerepét emelte ki, a család- és ifjúságvédelem, az oktatás biztosítása területén. Anica Culo Margaletic egyetemi tanár (Zágráb) bemutatta a horvátok családsegítő szolgál-

latát. Beszélt a családi krízisek kezelésének módjairól, a környezet szerepéről.

Novák Katalin család- és ifjúságügyekért felelős államtitkár (Budapest) bemutatta a magyar családtámogatási rendszert. Elmondta, hogy az elmúlt öt évben növekedett a születésszám Magyarországon, amiben nagy szerepe volt a családi adórendszer bevezetésének, a családtámogatási formák bővülésének. Frivaldszky Edit (Emberi Méltóság Központ) beszámolt egy sikeresen megszervezett Európai Unió alírásgyűjtéséről annak érdekében, hogy ne lehetne felhasználni az emberi magzatot az összejtudatban. A szükséges aláírás egy év alatt összegyűlt az EU hét országában.

Theol Corbin Gams teológus (Pápai Egyetem, Ausztria) az egyházi misszió szerepét ecsetelte a fiatalok szexuális

nevelése területén. Lehőcz Mónika (Otthon Segítünk Alapítvány) elmondta, hogy fő feladatuk önkéntesek szervezése: ingyenes segítségnyújtás a gyermeknevelésben, szülői tapasztalatok átadása heti 2-3 órában, illetve önkéntesek felkészítése. Pawel Wolinski (Papa-Mama Alapítvány Lengyelország) bemutatta, hogy TV- és rádióreklámok, plakátok készítésével hívják fel a figyelmet a házasság intézményére, a családban nevelkedett gyermekek szeretetére. Látványos képi anyaggal illusztrálta tevékenységüket.

Amíg az előadók egy része (politikusok, egyetemi oktatók) elsősorban országaik gyakorlatát mutatta be, a különféle civil szervezetek, alapítványok a napi működésükben kialakult és jól átvehető ötleteket adtak. Nekem különösen tetszett a szlovén nagyszülői egyesület tevékenysége és kiállása, az Emberi Méltóság Központ elhivatottsága a fontos ügyek mellett, valamint a lengyel egyesület médiakampánya az emberi tudatformálás érdekében.

GÖRCZ GYULA CSABA

WHEN? 22-23/10/2015

HOW? INTERNATIONAL CONFERENCE – THE FAMILY: THE KEY OF DEMOGRAPHIC AND ECONOMIC RECOVERY

WHERE? CITY OF ZAGREB

WHO? LECTURERS: DOMESTIC AND FOREIGN EXPERTS

Family
The key of demographic and economic recovery
CONFERENCE
Zagreb 2015

u ime obitelji

Under the high patronage of President Milanović the President of the Republic of Croatia

IX. Család Világkongresszus (Salt Lake City, 2015. október 27-30.)

A világ 52 országából érkezett, több mint 3 ezer különböző vallású, nemzetiségű résztvevő tett hitet a hagyományos házasság és család, valamint a gyermekvállalást támogató kormányzati politikák mellett. A nemzetközi projekt finanszírozásában három fő vett részt a kongresszuson, Márki László pedig előadóként szerepelt. További négy magyar fiatal kapott a szervezőktől ösztöndíjas lehetőséget az „Emerging leaders” („a jövő vezetői”) kongresszusi alprogramban való részvételre. (Ennek keretében a szervezők mintegy 270 főnyi 19-30 év közötti fiatalot hívtak meg a családok jövőjét érintő közös gondolkodásra és cselekvési tervek kidolgozására.)

A családkongresszus jelmondata az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatából származik, miszerint: „A család a társadalom természetes és alapvető alkotó eleme, és joga van a társadalom, valamint az állam védelméhez.”

A kongresszus négy napján négy nagy témakört öleltek fel az előadások. Egy-egy nap az emberi élet értékei, a természetes családmódeli fontossága, majd a családi diszfunkciók leküzdése volt a téma, az utolsó nap pedig a jövőre vonatkozó kitekin-téssel telt.

A kongresszuson a világ különböző pontjáról származó politikusok, civil szervezeti képviselők, szociológusok, népesedéskutatók, vallási és vállalati vezetők szó-laltak fel. A mintegy 150 előadó között szerepelt többek közt Janice Shaw Crouse, a világkongresszus ügyveze-tője, Luca Volontè, a Novae Terrae Alapítvány elnöke, Dr. Alveda King, Martin Luther King unokahúga, Nick Vujicic, a karok és lábak nélkül született nemzetközi híró prédikátor, Andrea Williams, családjoggal foglalkozó ismert ügyvéd Nagy-Britanniából, Richard és Linda Eyre, a csa-ládi étellel foglalkozó számos könyv szerzői. Magyar elő-adóként Márki László szólt a családok helyzetéről Európában.

A kongresszus nemzetközi mivolta miatt a világ va-lamennyi régiójának családdügyi problémáiba nyerhettek betekintést a látogatók. Igen érdekes, európaiak szá-mára is tanulságos eseteket, tendenciákat osztottak meg az előadók például Indiából, Dél-Afrikából, Venezuelából, Ausztráliából. Az előadók a hagyományos családokat ve-szélyeztető legfontosabb tényezőként egyöntetűen az

egyneműek házasságát emelték ki, a társadalom legsú-lyosabb problémájaként pedig az abortuszt. A kongresz-szusra mégis alapvetően a pozitív hangvétel volt jel-lemző: a jó példák megosztása, a közös gondolkodás, az összefogás szükségességének hangsúlyozása.

A kongresszuson a világ számos életvédő és család-barát civil szervezete képviseltette magát, többek között a Heritage Foundation, a Big Ocean, a Family Watch International, a United Nation Family Rights Caucus, a United Families International és a Marriage and Religion Research Institute. A szervezetek standjaiknál konzultá-ciók lehetőséggel, számos kiadvánnyal, elemzésekkel várták az érdeklődőket.

A kongresszus zárónyilatkozata az ENSZ alapdoku-mentumának szellemében két gondolatot emel ki:

- az emberi élet – a fogantatástól kezdve a ter-mészetes halálig – a legnagyobb érték, amelynek vé-delme mellett az egyéneknek és a kormányoknak egy-aránt el kell köteleződniük,
- a természetes család a társadalom alapegy-sége; az egészséges, fejlődő és fenntartható civilizációk bázisa.

A zárónyilatkozat olyan családbarát körülményeket sürget, amelyek tisztelik az egy férfi és egy nő által kö-tött házasság intézményét, ami egyedülként tudja megadni a gyermekeknek a megfelelő anyai és apai mintát. Emellett felszólítja a kormány- és államfőket, il-letve a világ valamennyi kormányának tagjait, hogy ve-zessenek be a természetes családot és házasságot védő és támogató intézkedéseket. Az állampolgárokat a ha-gyományos családforma melletti elköteleződésre kéri, amely a jövő generáció békéjének és fejlődésének leté-teményese.

MIHÁLFY ANDREA

Továbblépési lehetőségek az európai nagycsaládok támogatásában

Ezúton adjuk közre Márki László, A Család Jövője – A Jövő Családjai c. konferencián Brüsszelben, az Európai Parlamentben 2015. szeptember 30-án elhangzott előadását.

Hölgyeim és Uraim!

Az Európai Nagycsaládos Szövetség elnökeként szólok Önökhöz. Ezért úgy döntöttem, hogy nem a saját gondolataimra hagyatkozom, hanem mondandóhoz a tag-egyesületeinktől kérek javaslatokat. A következők jelentős részben a kapott válaszokra építenek.

A társadalom kisebbségeiről beszélve senki sem említi a nagycsaládokat. Pedig kisebbség vagyunk, olyan kisebbség, amely a népességen belüli arányához képest körülbelül négyszer annyi gyereket nevel fel. Ez a tény azt mutatja, hogy a nagycsaládok aránytalanul nagy részt vállalnak a társadalom jövőbeni működésének (beleértve a társadalombiztosítást és a nyugdíjrendszert) a biztosításában.

Demográfiai krízis idején a nagycsaládok nem problémát, hanem a megoldást jelentik. A családok által biztosított társadalmi és emberi tőkébe befektetni a közjónak való befektetés. Ez különösen igaz a nagycsaládokra – ezek azok a családok, amelyek mindenek (rossz társadalmi megítélés, gazdasági nehézségek, a gyerekes családokat figyelmen kívül hagyó életritmus és munkahelyi körülmények által okozott problémák) ellenére úgy döntöttek, hogy bíznak a jövőben. Krízis idején a családi összetartozás a leghatékonyabb védelem.

Ezért nem segítséget kérünk a társadalomtól, hanem segítséget ajánlunk fel a társadalom problémáinak a megoldásában. Cserébe pedig azt várjuk el, hogy amikor a feladataik ellátása meghaladja a szülők lehetőségeit, képességeit, anyagi erőforrásait, akkor a társadalom is vállaljon részt ezeknek a feladatoknak az ellátásában, mégpedig a saját, jól felfogott érdekében, hiszen a társadalom fennmaradásának a kulcskérdése a jövő nemzedék tényleges létrejötte. Más szóval, igazságot kérünk: esélyegyenlőséget a gyerekeink felneveléséhez, szabadságot ahhoz, hogy a választásunk szerint éljünk – amelyről büszkén állítjuk, hogy ez a társadalom számára jó választás. Az anyaság és az apaság védelme és támogatása, a nagycsaládok védelme döntő fontosságú a kulturális azonosságunk megőrzése és erős közösségek létrehozása érdekében.

Mit várnak az európai nagycsaládok a politikától, mit értünk esélyegyenlősé-

gen? A számunkra legfontosabb dolgokat sorolom fel; ezek közül jó néhány egyes európai országokban megvalósult, másokban nem; más kérdéseknél még várunk kell arra, hogy kellően felismerjék a szükségességüket.

- Szét kell választani a családpolitikát és a szegénység elleni harcot; minden gyerek befektetés a társadalom jövőjébe.

- Adókedvezményekre van szükség (mind a jövedelemadóban, mind az ÁFÁ-ban) a család gyermekszáma alapján, de a házadó és a gépkocsiadó kiszabásánál is figyelembe veendő a család létszáma.

- Segítsék elő, hogy a nagycsaládok megfelelő lakhatáshoz juthassanak!

- Progresszív közműdíjak (víz, áram, gáz, fűtés) esetén vezessenek be speciális tarifákat nagycsaládoknak!

- Ismerjék el a családban, különösen a gyermeknevelésben végzett látthatatlan (más szóval, nem fizetett) munkát, és azt is vegyék figyelembe, hogy a nagycsaládos anyák az átlagnál sokkal inkább akarnak sok évet otthon tölteni!

- A nyugdíjrendszerbe építsék be a felnevelt gyerekek számát! (Jelenleg Európa gyorsan növekvő mértékben

szembesül a „potyautas problémá”-val: egyre többen akarnak nyugdíjas korukban a következő nemzedékre támaszkodni, amelynek a felneveléséből azonban nem vették ki a részüket.)

- A választójogot ki kell terjeszteni a kiskorú állampolgárokra úgy, hogy ezt a jogot a nevükben az őket felnevelők gyakorolják – ez arra kényszerítené a politikát, hogy vegye jobban figyelembe a családok szükségleteit.

- „Family mainstreaming”-re van szükség a törvénykezés minden szintjén.

- A családpolitika legyen stabil, ne változzék oda-vissza minden új kormányval! (Bőséges tapasztalat mutatja, hogy a családtámogatási rendszerben végrehajtott megszorítások azonnal kihatnak a születésszámokra, a pozitív változások hatása viszont gyakran csak hosszabb távon érvényesül.)

- Az oktatási rendszer tartsa tiszteletben a szülők jogát és kötelességét, szabad kezet biztosítva számukra a gyermekeik megfelelő iskoláztatásának a megválasztásában, legyen az állami vagy magán intézményben, és az iskolában semmiféle ideológiai befolyásolás ne történjék a szülők akarata ellenére!

Le kell azonban szögeznünk, hogy a politika, a kor-

mányzat csak kedvező feltételeket teremthet gyermekek vállalásához és felneveléséhez. Ez fontos dolog, de a gyermekvállalás egyéni döntés eredménye, és ebben a mentalitás a kulcskérdés. A közgondolkodás megváltoztatása pedig sokkal nehezebb, mint új rendelkezések vagy gazdasági ösztönzők bevezetése. Mindez kiemeli a média, a társadalmi közösségek és az egyházak szerepét és felelősségét.

Hadd idézzem végül Zlinszky Jánost, a magyar Alkotmánybíróság nemrég elhunyt tagját, a családok nagy szószólóját: „Családot, szeretetközösséget jog és törvény nem tud teremteni, csak a mi következetes értékrend szerinti életünk, vonzó családok példájának közvetítése a világ számára.”

MÁRKI LÁSZLÓ

ÖNKÉNTES SZJA 1%

Kedves Tagcsaládjaink!

Sokat köszönhetünk önkéntes szakértőinknek azzal, hogy munkájukkal hozzájárultak a családi adókedvezmény mértékének jelentős növeléséhez. Egy kisebb szervezet nem tudná a családok érdekeit úgy képviselni, mint a nagy háttérrel és múlttal rendelkező NOE.

Mivel a családi adókedvezmény abszolút nyertesei mi vagyunk, a nagycsaládok, a szolidaritás elve szerint kérjük, támogassátok a NOE-t adókedvezményetek 1%-ának megfelelő összeggel!

Aki élni tud a családi adókedvezménnyel, annál még így is ott marad a kedvezmény 99%-a!

Aki szívesen csatlakozna az önkéntes 1% felajánlásához, megteheti az összeg NOE 11705008-20477639 számú bankszámlájára történő átutalásával.

Az így felajánlott adományokat közhasznú célokra és az azok elérését szolgáló működési költségekre szeretnénk felhasználni.

Támogatásotokkal hozzásegítetek bennünket, hogy továbbra is a családok érdekében tevékenykedjünk sok-sok önkéntes munkával, fáradtsággal, gondolkodással és elszántsággal.

Köszönöm bizalmatokat:

SZÉKELY HAJNALKA ELNÖK

A megjegyzésben kérjük feltüntetni: önkéntes 1%, „családnév”.

APRÓHIRDETÉS

Szállítás-fuvarvállalás

NOE-ban leinformálható, a Titkárságnak régóta dolgozó, megbízható fuvarozó személygépkocsival munkát vállal magánszemélyeknek, illetve cégeknek, alkalmanként vagy rendszeres megbízásra. Bel- és külföldi személyszállítás, gyermekek iskolába szállítása, futárszolgálat, anyagbeszerzés, áruterítés, postai ügyintézés. NOE-tagoknak kedvezmény!

☎ 20/935-4600 Pfeil István
e-mail: pfeilistvan@gmail.com

ENERGETIKAI TANÚSÍTÁS

(épület-lakás zöldkártya, az ingatlan-adásvételhez és bérbeadáshoz kötelező) 17.000 Ft-tól, azonnalra.

Ígény esetén online adatközléssel is.

Hőkamerázás, hőfényképezés.

☎ 30/431-2402 Garancsy István

Költöztetés, fuvarvállalás, lomtalanítás Budapesten és az egész ország területén.

Szállítás: zongora- és páncélszekrény-szállítás.
Kedvező árak, ügyfélbarát kiszolgálás.

APRÓHIRDETÉS

NOE-tagoknak árengedmény!

Ha bármilyen szállítási gondja van, hívjon bizalommal!

☎ 30/509-2284 Sárközi Zsolt
www.koltozesmaskepp.hu

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását 5 tonnáig vállalom Budapesten,

NOE-tagoknak 5% kedvezménnyel!

☎ 20/956-5720 Kovács Árpád

http://teherfuvarozas.uw.hu

e-mail: teherfuvarozas@uw.hu

Friss, vidéki levegőn feltöltődés BényeLak-zöldorom vendégházban, Tokaj-Hegyalján!

NOE tagoknak 10% kedvezmény!

Kényelmes ház, nagy udvarral várja az akár 6 tagú családokat is! Közelel tiszta természet, állatsimogató és kislóvarda, termálfürdő, Rákóczi vár és a híres tokaji borok.

www.benyelak-webnode.hu,

Legyesbénye, 3904 Kossuth u. 22.

Hornják Mária Anita,

anitamariahornyak@gmail.com

☎ 06-30-373-3962

» ELŐFIZETÉSI AKCIÓ CSAK NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE TAGJAINAK! «

EZZEL A KUPONNAL ÖN MÉG A LAPINDÍTÁSI KEDVEZMÉNYNÉL IS SOKKAL KEDVEZŐBB ÁRON FIZETHET ELŐ A RIDIKÜL MAGAZINRA!
Ha **negyedévre** fizet elő, akkor 295 Ft helyett egy lapszám **csak 270 Ft**-ba kerül, minden héten megtakarít 25 Ft-ot, tehát a 13 lapot 3835 Ft helyett **3510 Ft**-ért adjuk Önnek!

Ha **féléves előfizetést** választ, 295 Ft helyett csupán **265 Ft**-ot fizet egy lapszámért, vagyis hetente 30 Ft-tal olcsóbban jut a Ridikül Magazinhoz, mintha az újságárusnál venné meg! A 26 szám előfizetése 7670 Ft helyett **6890 Ft**!

Ha **egy évre** szeretne előfizetni, már lapszámonként 35 Ft-ot spórol! A lapszámonkénti 295 Ft-os ár helyett **260 Ft**-ért jár Önnek a hetilap. Összesen a 52 lapszámért **13 520 Ft**-ot kell fizetnie a 15 340 Ft helyett!

Nincs más teendője, csak kitölteni az alábbi adatlapot, és elküldeni az adatokat emailen: elofizetes@ridikulmagazin.hu vagy beküldeni postán a következő címre: RIDIKÜL MAGAZIN Budapest, Bécsi u. 163. fsz.1. 1034

Milyen időtartamra szeretné előfizetni a lapot?

- negyedév (13 lapszám)
- fél év (26 lapszám)
- egy év (52 lapszám)

Hogyan szeretné kifizetni az előfizetési díjat?

- átutalással (emailen küldjük el Önnek a Bankszámlaszámunkat)
- postai csekken (postázzuk Önnek a csekket)

Az előfizető neve:

Az előfizető címe (ahová a kézbesítést kéri):

Az előfizető e-mail címe:

Dátum:

Aláírás:

Most egy Képmás előfizetéssel mindkét karácsonyi akciónkban részt vehet.*

KÉPMÁS

» stílusos » bátor » elkötelezett

NOE tagoknak **20%**-kal olcsóbban **5100 Ft helyett 4080 Ft**-ért rendelheti meg a magazint.

2 wellness hétvége

– Egy-egy szerencsés előfizetőnk hétvégi családi pihenést nyer az alsópáhoki Kolping Hotelben (2 felnőtt és 2 gyermek részére) vagy páros pihenést a sümegi **Hotel Kapitány**ban.

200 db operabérlet

– 200 szerencsés előfizetőnk két főnek szóló, két alkalmas operabérletet nyer az **Erkel Színház**ba.

*A NYERTESEKET ÉRTESÍTJÜK ÉS NEVÜKET 2016. FEBR. 1-JÉN HONLAPUNKON KÖZZÖLJÜK.

KÉPMÁS 2002 KFT. 1012 BP.
LOGODI U. 44./D ALAGSOR 1.
TEL: 061 3651414

HA ELŐFIZETÉSSSEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSE VAN, ÍRJON AZ ELOFIZETES@KEPMAS.HU-RA!

Az akcióban a **2015. okt. 27-től 2016. január 15-ig** bankszámlánkra érkezett vagy készpénzben kiegyenlített nyomtatott és vegyes (nyomtatott+digitális) előfizetések vehetnek részt.
Kérjük, hogy NOE tagkártyaszámát tüntesse fel!

NagyCsaládiHáz 2015.

Két nagyon hálás és izgatott család nyerte el idén is a támogatást. Nagy élmény volt látni őket, örömeiket a díjátadón! Már nagyon várták, hogy elkezdhessék az építkezést.

A Nagy Családi Ház pályázat díjátadójának az idén Diósdon a Kludi Kft. adott otthont inspiráló termékei és gyerekbarát berendezései között. Örömtől ragyogó arcokat, csivitelő gyerekeket fogadott a ház, ahol a két család ismerkedett egymással és a támogatókkal, valamint megosztották a tapasztalatokat. Jó volt látni a szorgos kis kezeket, ahogy a mézeskalácsból készült házikókat rendezgették: ajándékot hoztak, hogy örömeiket megosszák!

Az Uffalussy család blogot vezet az építkezésről, melyben így vall: *„A házépítés első szakasza a tervezgetés. Számunkra reméljük ez a szakasz lesz a leghosszabb is – már lassan 10 éve tervezgetjük váltakozó intenzitással leendő családi házunkat. A tervezés aztán másfél évvel ezelőtt vett új lendületet, amikor találkoztunk Richárddal, aki elvállalta a leendő ház tervezési és kivitelezési munkáit is. Január végén megkaptuk az építési engedélyt, és reméljük, hogy húsvét után kezdhethetjük ásni az alapokat.”*

És valóban elkezdtek... Amikor az ablakok a helyükre kerültek, ezt a bejegyzést tették: *„Az első éjszaka az új házban. Nagyon jó volt, csak kicsit poros.”*

Az egész család a házon dolgozik, burkolnak, festenek. Sokat dolgoztak a mozaikokon, és került a ház homlokzatára egy festett fecske, valamint egy búbos banka minta is – mind közös munka eredménye! Már nincs sok hátra és elkészül a ház, a család új otthona. Bízunk benne, hogy még karácsony előtt beköltözhetnek.

A Tündik család építkezésének kezdete nem volt ilyen könnyű. A tervezővel való egyeztetés okozott némi nehézséget, s volt olyan pillanat, amikor aggódtak: „Mi is

lesz itt? Hogy is lesz ez?” De a család és a szakemberek összefogása meggyőzte a támogatókat: fog ez menni! S valóban így is történt: a tervezett ütemtervhez képest késve, de megkezdődött a ház építése.

Az édesanya így vall erről: *„Jelenleg készül a tető, a héten felkerülnek a cserepek. Fantasztikus látni, ahogy formálódik a ház, amiről mindig álmodoztunk. A fiúk nagyon élveznek minden újabb fázist, mindennapos téma, hogy milyenek képzelik az új szobájukat. Szókincsük is sokat bővült a témában: zsalutégla, purhab, betonpumpa, XPS... Megmosolyogtató, mikor egymás közötti „komoly” beszélgetésekkor ezen szavakat használják.*

Az építkezés során mindig felmerülnek újabb technikai kérdések a megvalósulással kapcsolatban, de ezeket megoldandó feladatoknak tekintjük.”

A Wienerberger egyik kiszállításával kapcsolatban volt egy kedves jelenet. *„Nem volt raktáron a szükséges méretben fődémgerenda, a gyártás pedig heteket jelentett volna. A szállításért felelős úrnak végül sikerült a kőszegi gyárból megszervezni a beszerzést. A szállítást össze kellett hangolni a darussal, engedélyt kértünk a telek melletti rét tulajdonosától a behajtásra. Mikor minden összejött (és a csapadékosabb időjárás is alábbhagyott), mindenki csak a fődém kedvéért jött a helyszínre, majd sietett volna tovább, a réten épp a helyi óvoda tartott futóversenyt három-hat éves gyermekei számára. A fontos emberek – a fuvaros a gerendákkal, a darus az autójával, a kivitelező az embereivel – mind ott álltak a rét szélén és mosolyogva figyelték a gyerekeket. Türelmesen vártak, hogy a futóverseny végén behajthassanak. Akkor megállt az idő egy pillanatra – nem volt semmi sem fontos, csak a futóverseny.”*

Igaz, ők még nem aludtak a készülő házban, de itt is egy új otthon születik a család és a három fiú számára.

KISS MÁRTA

Őszi Találkozó Hortobágyon Európa legtágasabb füves pusztáján

Régi hagyományokra visszatekintő Őszi Találkozónkat idén szeptember 12-én Hortobágyon rendeztük meg. Az ország minden pontjáról érkeztek nagycsaládosok – idén csaknem 650 család - az egyesület legnagyobb rendezvényének számító eseményre. Kulturális és élményprogramok tették emlékezetessé a különleges helyszínen megvalósuló programot.

A település a lebilincselő szépségű nemzeti park közepén fekszik. Hortobágy páratlan természeti, valamint kulturális értékeivel a Világörökség része és Európa egyik legjobb élő hagyományokat őrző helyszíne.

Őszi Találkozónk napja egybeesett a Hortobágyi Vadaspark Napja és a Hortobágyi Pásztorok és Magyar Hagyományőrző Pászorkutyások Találkozója rendezvényekkel, így a NOE és a vendéglátó helyi egyesület által szervezett programokon túl „ráadásként” ezeken a rendezvényeken is részt vehettek a családok.

Őszi Találkozót szerveztünk!

A helyi egyesület még 2014 őszén kapott egy telefonhívást, hogy szeretnék, ha mi szerveznénk Hortobágyon az Őszi Találkozót. Először nagyon megijedtem, mivel kis helyi egyesületünk 50 tagcsaládból áll. Tudtam, hogy egy ilyen nagy rendezvényt nagyon nagy feladat megrendezni, koordinálni. Átgondoltam a dolgokat és a régiós titkár, valamint az országos egyesület segítségével belevágtunk a szervezésbe.

Nagy örömmre a helyi önkormányzat, a Hortobágyi Nemzeti Park, a Hortobágyi Nonprofit Kft., a Hortobágy Fogadó, a Madárkórház Alapítvány és a Hortobágy Jövőjéért Alapítvány segítségével minimálisra tudtuk csökkenteni a költségeket. Próbáltuk az egész napos programokat úgy megszervezni, hogy az minden korosztálynak tudjon érdekes időtöltést nyújtani.

Eleinte 1500 fő látogatásával számoltunk, de ahogy közeledett az időpont, 3000 főre duzzadt a létszám. Meg

is ijedtünk, hogy ennyi embert hogy fogunk koordinálni problémák nélkül. A rendezvény lebonyolításában 100 önkéntes (helyi, régiós, központi), valamint helyismerettel rendelkező hortobágyiak segítettek.

Elérkezett a találkozó napja! Egy kis szorongással vártuk a jelentkezőket, akik 27 autóbusszal, 4 vasúti különjáráttal, valamint 80 személyautóval érkeztek. Voltak késve érkezők is, de a Hortobágyi Nemzeti Park koordinátoraival és a püspökladányi busz sofőrjével megoldottuk, hogy mindenki eljusson a helyszínre. Nagyon nagy érdeklődés volt a Vadasparki, valamint a Halastavi kisvasút programjai iránt.

A rendezvényt a helyi diákok népdallal és népi hangszerekkel nyitották meg, majd Hortobágy polgármester asszonya, Vincze Andrásné, köszöntötte a résztvevőket. Őt követte Székely Hajnalka, a NOE elnöke és jómagam a Hortobágyi Nagycsaládosok Egyesülete elnökeként. A tagcsaládok köszöntése után került sor a délelőtti színes kulturális programokra (néptáncosok, népdal kör, báb-

színház, gólyalábasok bemutatója) és a fakultatív programokra (KRESZ vetélkedő, lovagoltatás, íjászat, vöröskereszt vetélkedő, kézműves foglalkozás, helyismereti vetélkedők, solymász bemutató).

Délben helyi ételek közül lehetett ebédet választani. Nagyon sokan a szürkemarha pörköltet és a slambucot választották, de voltak, akik a pásztorarhonya és a birka pörkölt mellett döntöttek. A visszajelzések alapján mindenkinek ízlett a tájjellegű étel.

Ebéd után a helyi lakosokból álló fitness csoport próbálta lemozgatni a finom ebédet a családkról, majd ismét kulturális programok (néptánc, társastánc) következtek, valamint folytatódtak a fakultatív programok is. Nagy érdeklődéssel fogadták a résztvevők a csikós bemutatót, és a magyar szürke fogatot. A nap zárásaként a helyi Chrom RT. rock együttes zárta a rendezvényt. A vonatok indulása miatt nem lehetett túl hosszúra nyújtani a programot, de azt hiszem, hogy élményekben gazdag emlékekkel távoztak a családok.

A falu lakosainak visszajelzéseiből azt szűrtem le, hogy a '90-es években volt ilyen nagy látogatottság és érdeklődés a helyi nevezetességek iránt. Sokan mondták, hogy rendezzük a következő évben is Hortobágyon a sokszínű Őszi Találkozót.

Nagyon örültem, hogy ennyi embernek megmutathattuk Hortobágy szépségét, színességét és nevezetességeit! Visszavárunk mindenkit szeretettel, akik részt vettek a rendezvényen és azokat is, akik nem tudtak eljönni.

HEGEDÜSNÉ BEREZCKI ANGÉLA

Élménybeszámoló:

Mi egy nappal megtoldottuk a kirándulásunkat és így vasárnap késő este értünk haza.

Jó volt ott lenni az Őszi Találkozón! Köszönjük mindenkinek, akik áldozatos munkájukkal lehetővé tették, hogy egy szép napot tölthetünk el Hortobágyon. Jól sikerült programok keretében, a jól megválasztott helyszín adta lehetőségekkel és a programokkal megismerhettük a táj jellegzetes ételeit, az élővilág és az ember csodálatos alkalmazkodó képességét az adott körülményekhez.

Köszönjük a szervezést és most következzen a megérdemelt pihenés!

ORBÁNNÉ PANNI MOSONMAGYARÓVÁRRÓL

Mintegy 600 család és több ezer ember jött össze eltölteni egy programokban bővelkedő napot. Csikósok, juhászok, pásztorok, kondások és gulyások jöttek-mentek színesítve az amúgy is tarka forgatagot.

Köszönet a szervezőknek, hiszen ingyen járhattuk végig a Hortobágyi Nemzeti Park Látogatóközpontját, a Pásztor múzeumot, a Madárparkot és kórházat megismerve így az itt élők életét és a Hortobágy állatvilágát.

Nagy élmény volt a pásztorok terelőversenye, lehetett kézműveskedni, és a számtalan árus portékái közt válogatni.

MAKÓ ZOLTÁN TOLNÁRÓL

Tápláló szeretet 2015.

Nógrádi nyugdíjasok a kőbányai és szentlőrinci nagycsaládokért

A Tápláló Szeretet program keretében csaknem 1200 üveg házi készítésű befőttet, szörpöt, savanyúságot adtak át nógrádi nyugdíjasok a Nagycsaládosok Országos Egyesületének (NOE). Az adományt ebben az évben a X. kerületi Óhegyi Nagycsaládosok Csoportja és a budapesti Szent Lőrinc Nagycsaládosok Egyesülete kapta (XVIII. kerület).

A Nógrádi Napraforgó Hagyományörző és Szociális Egyesület 2008-ban indította el a Tápláló Szeretet programot, amelyet az Európai Unió azóta a jó gyakorlatot megvalósító programok közé sorolt – mondta Nyilas Kálmánné elnök. A program – amelyben döntően kisnyugdíjasok vesznek

részt – a nyugat-nógrádi térség közös programjává, közös eredményévé vált, indulásától kezdve a nyugdíjasok 6255 üvegnyi ajándékot készítettek el. Idén az adomány elkészítésén nyolc településről – Nógrád, Horpács, Rétság, Kétdobony, Drégelypalánk, Tolmács, Diósjenő, Szátok – 160-an dolgoztak, és savanyúságból, lecsóból, lekvárból, szörpből, befőttből, paradicsomléből vagy sózott zöldségből és padlizsánkrémből 1195 üveggel készítettek el.

Székely Hajnalka, a NOE elnöke azt hangsúlyozta, hogy a termékek elkészítése a helyi közösséget is erősíti, és új közösségeket is teremt.

Borsos-Szabó Ágnes, az Óhegyi Nagycsaládosok Csoportjának vezetője a Tápláló Szeretet programmal kapcsolatban kiemelte, hogy hihetetlen élménnyel lettek gazdagabbak. Úgy látja, hogy „ha mindenki így gondolkodna és cselekedne, mint a nógrádiak és a többi társult falu, sokkal kevesebb baj és szomorúság lenne a világban”.

FORRÁS: MTI, BANGHA-ÓNODY CSILLA

Gondolatok a nógrádi útról

Nógrád a Börzsöny közepén fekszik, gyönyörű környezetben, felette a vár: jó kis helyszín lesz majd egy nagycsaládos kirándulásra is. Rövid bolyongás után megtaláltuk a művelődési házat, ahol már nagyon sokan voltak, ugyanis egyre több civil szervezet csatlakozik

a kezdeményezéshez, s természetesen ők is részt szerettek volna venni az átadási ünnepségen. A Tápláló szeretet program védnökségét tavaly Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége vállalta el, aki nagyon fontosnak tartja a kezdeményezést, ahogy mondta is: „... a legjobb dolgokat nem világrengető tettekben kell keresni, hanem abban, amikor konkrét emberekkel teszünk kézzelfogható jót.”

A Tápláló szeretet program ötlete valóban egy igen egyszerű ötletből indult: 2008-ban (amikor a gazdasági válság nagyon sok család életét nehezítette meg) találta ki Nyilas Kálmánné, Irénke néni, a Nógrádi Napraforgó Egyesület vezetője. Szeretett volna segíteni a gyermeket nevelő családoknak, ezért az ő kezdeményezése nyomán az egyesület tagjai elhatározták, hogy eltesznek nekik befőttként, lekvárként, savanyúságként stb. zöldségeket-gyümölcsöket. (Ha valaki Nógrádon jár, láthatja a szép kertekből, földekből: gyümölcs és zöldség szereti ezt a

helyet, bőven terem itt.) Megkeresték a NOE-t, s így alakult ki az együttműködés, mely szó szerint gyümölcsöző: minden évben két helyi szervezet örülhet a gyönyörű ajándékoknak. Mivel a jó példa ragadós, egyre több falu csatlakozott a programhoz, mely először így a faluból lé-

pett kis, s terjedt el Nógrád megye más községeiben, idén pedig már a megye határait is meghaladta, mert már Kecskemét is részt vett benne.

Az üvegeket minden évben egy kis ünnepség keretében adják át, ahol vendégül is látják a NOE-szervezetek képviselőit. (...) Igazából nagyon nehéz leírni, hogy milyen érzések kavargtak bennem, mikor ott voltunk: hihetetlenül megható és zavarbaejtő azt látni, hogy vadidegen emberek mennyit dolgoztak teljesen ingyen, „csupán” kedveségből és szeretetből azért, hogy más családoknak egy kis örömet szerezzenek. Nagyon jó érzés megajándékozottnak lenni, mert ez

tényleg az: viszonzást nem váró, bőkezű és mérhetetlenül kedves ajándék. Amit írtam az első levelemben, azt most is tartom: ha a Tápláló szeretetet ennyire sokan átveszik, akkor nem lesz itt semmi baj.

Nagyon köszönöm Csillának, Adélnak és Máriuszknak a segítséget: nélkülük most nem örülhetnénk az adományoknak.

BORSOS-SZABÓ ÁGNES

A szentlőrinciek élményei

Város és vidék, gyermekek és nyugdíjasok újszerű és példaértékű kapcsolatát célozta meg a 2008-ban elindított program, melynek megálmodója a Nógrádi Napraforgó Hagyományörző és Szociális Egyesület. A nógrádi kezdeményezésnek idén a Nagycsaládosok Szent Lőrinc Egyesülete tagcsaládjai örülhettek.

Október első napjára meghívást kaptunk a Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE) jóvoltából Nógrádba, a még mindig szokatlan, de annál meghatóbb alkalomra, amelyen a szeretet mellett 1195 ajándék befőttesüveg várt bennünket és a kőbányaiakat.

A nyugdíjas egyesületek képviselői sorban elmondták, miért tartották fontosnak, hogy csatlakozzanak a kezdeményezéshez. Hasonló gondolatokat fogalmaztak meg, és a saját közösségükről is beszéltek. Szinte mindenhol az összes tag részt vett a munkában, hogy a végeredmény eljusson azokhoz, akiknek szánták.

A sok házi készítésű termék mellé ráadásként kaptunk tartós élelmiszert – lisztet, olajat, rizst is, – ami szintén a nógrádi nyugdíjas közösségek összefogásából gyűlt össze.

Egy egész kisteherautót töltöttünk meg az adományokkal, alig győztük a pakolást. A kiosztásnál megtapasztaltuk, hogy közel 170 családnak mekkora örömet okoztak az adományok.

Még az úthoz visszakanyarodva, hazafelé azon gondolkodtunk, mivel tudjuk mi is viszonzni a nógrádiak szeretetét. Egyesületünk, a Nagycsaládosok Szent Lőrinc Egyesülete kézműves foglalkozással kívánja meghálálni azt, amit kapott. Ezért amikor a csereüvegeket elvisszük, kézműveskedésre is készülünk. Segítünk adventi koszorút, ajtódíszeket, hógömböket, ajándékokat készíteni az adventi időszakra. Így mi is tartani tudjuk magunkat az alapelvhez, hogy a város és a vidék, nyugdíjasok és gyermekek együtt örülhessenek a közös programon.

SZÉKELY PÉTER CSABA

Kecskemétet is elérte a „tápláló szeretet”!

Háromszáz üveg befőttel, lekvárral és savanyúsággal lepte meg a hetényegyházi Naplemente Idősek Klubja a Kincs Nagycsaládosok Egyesületét.

A Tápláló szeretet jótevékenységi programról Juhász Rózsa, a kecskeméti városi idősgondozó szolgálat egységvezetője, egy tévéműsorból értesült. A kezdeményezést a klub tagjai lelkesen fogadták. „Az elhatározást tett követte, és közel ötven kecskeméti-hetényegyházi, valamint városföldi nyugdíjas dolgozott értő kézzel azon, hogy az ízletes gyümölcsök, zamatos zöldségek télen is élvezhető minőségben kerülhessenek a nagycsaládosok asztalára. Az internet segítségével hamar rátalált Nyilas Kálmánné ötletgazdára, azzal, hogy a Kecskeméten és környéken élő idősek is szívesen bekapcsolódnának a programba” – írta a baon.hu.

A szeptember 28-án megrendezett átadó ünnepségen jelen volt a nógrádi ötletgazda is. Nyilas Kálmánné el-

mondta: „Jó látni, hogy amit mi Nógrádban kitaláltunk, az itt, Kecskemét környékén is működik. A polcokon minden üveg mosolyog, és tele van nemcsak gyümölcscsel, zöldséggel, de legalább ennyi szeretettel is. Az induláskor nem gondoltuk volna, mennyi szeretet kapunk majd mi is vissza. A megajándékozott családoktól számtalan köszönőlevelet, gyermekrajzot, fotót kaptunk és kaptunk.”

Az idősklub vendégeinek dalos műsorral kedveskedett a kecskeméti Klapka utcai óvoda Csiga csoportja. A gyerekek egy-egy általuk készített mosolygó papírvirággal köszönték meg a befőzésben részt vállaló idősek munkáját.

FEKETE LÁSZLÓ

Jubiláló szervezeteink

Születésnapot ünnepeltek 2015-ben

Az idén három nagycsaládos egyesületünk jubilált. Összeállításunkkal szeretnénk megköszönni, hogy nemcsak életre hívtátok szervezeteiteket, hanem fenn is tartjátok, működtetitek azokat. A kezdeti lelkesedést, lendületet fenntartani nem kis feladat, hiszen az önkéntesek munka és család mellett dolgoznak az egyesületért, a családokért.

Ezúton szeretném megköszönni az egyesületet éltető önkénteseknek, vezetőknek, hogy időt, energiát nem sajnálva dolgoznak, dolgoztak a családokért, a közösségünkért!

SZÉKELY HAJNALKA ELNÖK

25.

Budapest Csepel Csoport

Idén 25 éve, hogy Cser Károlyné, Éva néni közösségbe gyűjtötte a Csepelen élő 3-4-5-6-8 gyermeket nevelő nagycsaládokat, és önálló NOE csoportot hozott létre. A közösség növekedett, s mostanra már több mint 120 tagcsalád tartozik a csoporthoz. Elhatároztuk, hogy ezt a negyedszázados jubileumot egy családi fesztivállal ünnepeljük meg. Már tavasszal elkezdődtek az előkészületek, egy 9 fős team dolgozott együtt nagy lelkesedéssel. Azt hiszem, mindenkinek emlékezetesek maradnak a több délutánt is felölelő megbeszélések, vidám tervezgetések.

Összeállt a programterv, jöhetett a kivitelezés. A Csepeli Önkormányzat támogatásával kaptuk meg arra a délutánra a Rendezvényközpontot közvetlenül a Duna parton. Az ünnepi megemlékezéshez pályázatot írtunk ki *Nagycsaládban élni jó!* címmel. A beérkezett családi történetekből, fotókból és rajzokból kiadványt készítettünk: *Nagycsaládban Csepelen* címmel.

A várva várt augusztus végi kánikulai nap elérkezett. A családok először egy kis ünnepi visszaemlékezésre gyülekeztek. Ebben segítségünkre volt a Zöldalma Zenede Kórus, melynek sok NOE-s tagja van. Cser Éva néni mesélt a csoport indulásának kezdeteiről, majd számba vet-

tük az eltelt éveket és sok-sok közös élményt, kirándulásokat, nyári táborokat, melyről a fotókiállítás is tanúskodott. A pályázatunk eredményhirdetése során jutalmaztuk az alkotó kedvű gyerekeket és felnőtteket, akik nélkül a nagyszerű és értékes kiadvány nem jöhetett volna létre.

Természetesen nem maradhatott el az ünnep fontos pillanata, a hatalmas torták felvágása és szétosztása sem. Majd csónakos kirándulásra indulhattak a bátrak, és sárkányhajózásra a vállalkozó szelleműek. A szárazföldön maradók kézműveskedhettek, a nagyobbak a kalligráfia rejtélyeivel ismerkedhettek, vagy épp CSEPSZI-t a gu-

muló kiállítását tekinthették meg. Az Álomzug Gyermekszínház egy magyar népmesével érkezett hozzánk. Kicsiket és nagyokat egyaránt elbűvölt A só című mesével. A színházat tombolahúzás követte. Támogatóink és felajánlóink segítségével értékes nyereményeket sorsoltunk ki, s alig akadt család, aki nyeremény nélkül távozott. Legvégül a Tamariska Táncműhely tartott nagyszerű bemutatót és táncházat.

Nagyszerű családi együttlét volt, alkalom a találkozó-sokra, beszélgetésekre, régi emlékek felidézésére, önfeloldott játékokra. Köszönet minden szervezésben és lebonyolításban segítő családnak és támogatónak ezért a nagyszerűen sikerült délutánért!

ÁDÁMCSÓ ANGÉLA

Csepel Örökség díj

Örömmel adjuk hírül, hogy 2015. október 23-án Csepel Önkormányzata a NOE Csepel Csoportja részére a több gyermeket nevelő csepeli nagycsaládok közösségbe szervezéséért Csepel Örökség díjat adományozott!

ÁDÁMCSÓ ANGÉLA

Ópusztaszeri „Gyermekszív” Nagycsaládosok Egyesülete 20.

2015. június 6-án tartottuk egyesületünk 20 éves évfordulóját. A NOE elnökétől, Székely Hajnalkától, köszönő és elismerő szavakat kapott egyesületünk erre a napra is.

12 tagcsaláddal alakult létszámunk a 20 év alatt 40 tagcsaládra, azaz 227 főre bővült. Rendezvényeinkbe a falu lakosságát is bevonjuk, mindenkivel megismertetjük a nagycsaládosok mindennapjait. Éves szinten minden hónapban van valamilyen rendezvényünk: téli sportnap, „húsvétoló”, május 1., anyák-apák napja, pünkösddőlő és így tovább.

A faluban szervezett, a köz javára irányuló szemétszedés, egészségnap és falunapi palacsintasütésen mindig képviseltetjük magunkat.

A NOE-től kétszer kaptunk NOE Díjat tevékenységünkért. Tagjaink soraiból többeket felterjesztettünk kitüntetésre, mely jobban inspirálja őket, hogy méltók legyenek e kitüntetésre.

Rendezvényünkön tiszteletbeli alpolgármesterünk, Antal Imre helyi plébános, köszöntőjében elmondta, hogy

milyen fontos a család és a nagycsaládosok szerepe mindennapi életünkben. Ő maga is nagycsaládból származik és tudja, hogy a szeretet, a megbecsülés, a másokra való odafigyelés milyen sokat számít egy család életében.

Megköszöntem családomnak és egyesületünk aktív segítőinek, pártfogóinknak a munkáját, hiszen összefogás nélkül nem lehetne egy egyesületet ilyen sikeresen és hosszú éveken át vezetni. Meglepetésemre és örömmre tagjaim egy csodálatos ajándékkal leptek meg: egy nagy szívformába ágyazva fényképalbumot kaptam tőlük a hosszú évek során készült fényképekből.

Évfordulónkon vendégül láttunk minden olyan személyt, egyesületet egy finom ebédre, egy szelet süteményre és fagyalatra, akik eddig támogatták egyesületünket. Ebéd után a rendezvényház udvarán ugráló vár, trambulín és tánc várta a gyerekeket és a felnőtteket.

Számomra és egyesületünk tagjai számára nagyon sokat jelentett ez a nap. Megtapasztalhattuk, mit jelent az összefogás, az embertársak segítése. Fiatalabb generációinknak ezzel a példamutatással is megmutattuk, hogy a kicsiből is sokat és nagyot lehet létrehozni.

BERECZKINÉ TARI MÁRIA

Kondorosi Nagycsaládosok Egyesülete 25.

2015 a KNE életében a 25 éves jubileum jegyében telt, s még nincs vége.

Nyáron tartottuk jubileumi közgyűlésünket, melynek keretében köszöntöttük alapító tagjainkat. Sajnos az eredeti tagságból már csak 8 tagcsalád tagja a jelenlegi KNE-nek. A most 85 tagcsaládból álló egyesület szinte teljes létszámban képviselte magát az ünnepi rendezvényen, ahol polgármesterünk és országgyűlési képviselőnk (akik egyben tagjaink) köszöntötték az egybegyűlteket.

Az ünnepi vacsorán és a hozzá kapcsolt táncmulatságon mindenki nagyon jól érezte magát.

Augusztus 19-23. között tartottuk „csalá-

dok nemzetközi találkozója” című programunkat. Pályázati támogatás segítségével a Kárpátaljáról, Felvidékről és Partiumból érkező családok részére változatos, érdekes programokat biztosítottunk. A programsorozat részeként tartott minikonferenciánkon került átadásra jubileumi kiadványunk: *Gondolatok a családról*. A program résztvevője volt Dr. Kecskés Péter főosztályvezető az EMMI-ből.

Évzáró „bulinkat” december elején tartottuk, ahová meghívtuk a NOE elnökségét, és a szaktárca képviselőit. Reméljük, minden résztvevő jól érezte magát a „falusi disznótoron”, ahol kötetlen beszélgetés keretében vitattuk meg az élet dolgait, miközben mindenki a kétkezi feladatára összpontosított...

VÁRI FERENC

Debrecenbe kéne menni...

...Előtte azonban a Hortobágyra, az Őszi Találkozóra. Egyesületünk, a Nagycsaládosok Tolnai Egyesülete, egy nagy és egy kisebb busszal (88 fővel, mint mindig), most is vidám hangulatban és gyönyörű időjárást megrendelve vágott neki eme 5-6 órás monstre útnak.

Indulás után nyugodtan hátradőlhattünk, ugyanis két tapasztalt sofőrünk volt, akik tagtársaink is egyben. Hát, mit mondjak, nagy kő esett le a szívünkről, amikor megpillantottuk egyik „Hungaricumunkat”, a „Kilenclyukú hidat”.

Kifáradva a programok sokaságától és a „vénsz-szonyok nyarának” napsugaraitól leburnulva érkezünk szállásunkra a debreceni Nagyerdő Hotelbe, ahol felfrissülhattunk, kicsit pihenhettünk és elkölthettük a mindenki igényét kielégítő svédasztalos vacsoránkat.

Este aztán voltak, akik lepihentek, voltak, akik a Thermál Fürdőben lazítottak és voltunk, akik a környék gyönyörű parkjait és szó szerint színpompás szökőkútjait csodáltuk meg. Köszönjük Antalné Panninak a kitűnő szálláshely megszervezését.

Másnap szabad program volt, így sokan e gyönyörű város nevezetességeit próbáltuk felfedezni. Ismét sikerült országunk egy kicsi szeletét megismerni.

Köszönet az egyesület vezetésének, hogy lehetővé tette ezt a kirándulást és anyagilag is támogatta a családokat ezen az úton!

Találkozunk jövőre, remélhetőleg egy újabb szép helyszínen!

MAKÓ ZOLTÁN

„Tegnap a Gyimesbe jártam”

Kerékpáros és művelődési táborozás Székelyföldön

Részletek a Budapest Erzsébetvárosi Csoport úti-naplójából. A táborozás az Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatal támogatásával jött létre.

Július 24. péntek. Hajnalban érkezünk Ákosfalvára.

Itt várt teherautónk. A kerékpárokat kiszedve még a hajnali sötétedéskor nekivágtunk tizenöt napos utunknak. Először Backamadarason, az 1943-ban épült „Csorgónál” álltunk meg, majd hamarosan Nyárádszereda következett, megnéztük Bocskay István szobrát (1605-ben itt választották fejedelemmé). Egy kis emelkedő után érkezünk meg Nyá-

rádremetére, ahol a templomban megcsodáltuk Veit Stoss XVI. században faragott feszületét. Tervezett sátrazó helyünkön nem tudtunk táborozni, mert nagyobb volt a szemét, mint a fű. Így tovább mentünk Parajdra. Ahol a következő két napot töltjük.

Július 25. szombat.

Bementünk a Sóbányába, ami méreteinél fogva igazán lenyűgöző. A nagy megrevaló tekintettel a Kis-Küküllőben hűsítettük magunkat.

Július 27. hétfő. „Hagyományos” versenyünk következett: ki ér fel előbb az 1273 méter magas (25 km felfelé) Bucsin-tetőre? Az első jutalma egy adag „mics” volt. Innen már lefelé mentünk Gyergyóal-

faluig. A templom és István pap szobrának (ő vezette a Tolvajos-tetői csatát) megnézése után tovább mentünk Gyergyótekerőpatakirányába. Mivel már sötétedni kezdett, egy kedves méhészbácsi fogadott be minket a kertjébe.

Augusztus 1. szombat. eltekertünk az ún. „ezeréves határig”, ahol megnéztük a nemrégiben átadott 30-as vasúti őrházat (a Monarchia legkeletibb vasúti őrháza) és felmáztunk, az ún. „Rákóczi-vár” hoz.

Augusztus 2. vasárnap. Szekérrel felmentünk egy esztenához. Útközben megnéztük és gyalogosan végigmentünk Nagy-Magyarország leghosszabb (1760 m) vasúti alagútján.

Augusztus 3. hétfő. A Gyimes-hágón átkelve érkezünk Csíkszeredába. Itt szállásunk az évek óta ismert „bennlakásban” (kollégium) volt. És megtartottuk az elmúlt öt év emlékeit felelevenítő vetélkedőt.

Augusztus 4. kedd. „Hagyományosan” a déli hangszót Csíksomlyón a kegytemplomban hallgattuk meg, megnéztük a „papok-feredőjét” és Csíkszereda látványait. (Mikó-vár Múzeum, Makovecz templom...)

Augusztus 7. péntek. Bepakoltuk az autónkba kérekpárjainkat, délután buszra szállva elindultunk hazafelé. A Király-hágón ismét megettük a szokásos micsét...

Augusztus 8. szombat. Hajnalban érkezünk Budapestre.

VIGYÁZÓ ISTVÁN

Közösségépítés – természetes környezetben

A Mosonmagyaróvári Nagycsaládosok Életfa Egyesületének tagjaival október első szombatján Rábapordányban jártunk, egyik tagtársunk ősi birtokán. A szülőktől megörökölt falusi portát és a kert végében ültetett kukoricást „szállta meg” a busznyi csapat.

A kecsketenyésztéssel is foglalkozó házigazdánk és családja házilag készített ízesített kecskesajttal, joghurttal, vajkrémmel várta a csapatot. Néhányan nekifogtak az ebéd készítésének, a többiek a kukoricatermesztéssel ismerkedtek. Többen most láttak először közelről kukoricát.

A nap melege mellett szekérhúzás, kukoricatörés, kukoricamorzsolás, kukoricacsuhé és kukoricabajusz gyűjtés izgalma pirosította ki a gyerekek és szülők arcát a gyönyörű napsütéses délelőttön. Ellátogatott közénk a falu iskolájának igazgatója is, aki rövid ismertetőt tartott a Rábaközről és a falu történetéről. Délben elindultunk a kiváló eredményeiről ismert

ban találkozunk, hogyan is termelődik. Természetesen a legnagyobb sikert a kisborjak aratták a gyerekek körében.

Nem tudom, hogy az éhségnek, vagy a fiatal szakács-tanuló és a többi önkéntes szakács

munkájának, vagy a darnózseli főzőkolbásznak volt nagyobb szerepe, de ilyen finom paprikás krumplít még soha nem ettünk (legalábbis ezt állította mindenki). Ebéd után a gyerekek az udvaron talált eszközökkel rögtönöztek ütős hangversenyt, a

felnőttek beszélgettek. Indulás előtt még mindenki kipróbálhatta a kecskefejést. Hazafele egy nyuszival többen ültünk a buszon.

Hogy miért választottunk ilyen programot? Mert a mai gyerekek, de talán a felnőttek sem nagyon találkoznak a mezőgazdasági termeléssel, munkákkal. A kiváló idő, a napsütötte táj, a jó levegő, meg a kalákában töltött vidámság, mind-mind az egészségünket és a közösséggé szerveződést szolgálta.

ORBÁN JÓZSEFNÉ PANNIKA

rábapordányi tehenészeti telepre, ahol megtekintettük a déli fejest és az egész telepet. Mindnyájan csodálattal néztük a munkafolyamatokat, hogy az a tej, amivel a doboz-

Töklámpás és Halloween

Egyesületünk már hagyományként rendezi meg októberi hónapban a tökös játszózóházat és a Halloween party-t.

Csütörtök délután lelkes kis csapat gyűlt össze, hogy közösen készítsenek töklámpásokat és őszi ajtódíszeket. Sok szép remekmű készült. Az ajtódíszeket családjaink hazavitték, a töklámpások pedig a szombati jelmezes mulatság világítását és díszét alkották. Miután az alkotásokba beféradt a sok szorgos kéz, sütőtök evés zárta a programot. A finom édes sütőtök, amelyet Fekete

Sanyitól kaptunk, nemcsak éhségűző volt, hanem gazdag vitaminforrás is. Szombaton félelmetes jelmezekben érkeztek a gyermekek, és hamar birtokukba vették a táncparkettet. A zenét Gyönyörű Imi szolgáltatta. A mulatságot a Zumbások és a nagycsaládosok táncprodukciója nyitotta meg. Az ötletes jelmezeknél díjazás is volt, majd a tombolasorsolás borzolta a kedélyeket. Jó kis hangulatban telt el a délután.

HAJDU ZOLTÁNNÉ
IVÁNCSAI NAGYCSALÁDOSOK EGYESÜLETE

Irány a Kölyökpiac!

A mai napon sokadik alkalommal töltötték meg az Apraja-Nagyja csoport gyerekei a ráckevei piacot nevetéssel, jókedvű mosollyal. Az esemény megszervezését egy anyuka kezdte el. Mi átvettük

az ötletet, és már sokadik alkalommal rendezzük meg a Kölyökpiacot. A gyerekek otthon termett dolgokat, kézműves termékeket, saját megunt játékaikat, kinőtt ruhákat cserélgethetik, jelképes összegért árulhatják. A jó programon túl az is célunk, hogy a gyerekek ilyenformán is ismerkedjenek egymással, környezetükkel.

Remélem még sok ilyen, és hasonló programról tudok itt beszámolni.

POLGÁRINÉ SZENTE ANNAMÁRIA

GYÁSZOLUNK

Megemlékezés Vadas Ferencről

Elment közülünk egy jó ember. Még ma is hitetlenkedünk, ez nem történhetett meg! Pont vele nem! Azt hittük talán örökké velünk lesz!?

Amikor felkértek arra, hogy egy megemlékezéssel készüljek számotokra, ömleni kezdtek a gondolatok. Tisztában vagyok azzal, hogy a könyvnyi emlékeknek csak töredékét

oszthatom meg veletek, de megpróbálom személyes tapasztalataim alapján új tagjainknak bemutatni, a régieknek pedig felidézni, hogy milyen ember volt Feri.

Amikor a 3. gyermekem születése után, már közel három évtizede beléptem az egyesületbe, igazi nagycsaládra találtam, ahol érdekelte a többieket: ki vagyok, hogyan gondolkodom, mik a problémáim, majd hamarosan azon kaptam magam, hogy a monori egyesület titkáráként segíthettem Feri munkáját. Közvetlen közelről megtapasztalhattam emberségét, segítőkészségét, igényességét. Bárki, bármikor fordult is hozzá - ő tudta, hogy kitől kérhet segítséget az adott esetben. Napi kapcsolatot

ápolat a NOE vezetőivel, így adott és kapott is gyakran támogatást az egyesületnek. A helyi civil szervezetekkel és az önkormányzattal is szoros együttműködést alakított ki. Több környékbeli nagycsaládos egyesület megalakulását, önállósodását segítette tapasztalataival, így például Inárcson és Üllőn.

1991-től 95-ig volt elnöke egyesületünknek. Áldozatos egyesületi munkáját precíz, igényes dokumentáció jellemezte, amit az erdészeti tapasztalatai is segítettek. Biztosak lehettünk abban, hogy bármilyen jelentés, beszámoló vagy pályázat időben és pontosan kidolgozva került továbbításra a megfelelő helyre. Ezekből helyi és országos szinten is kitűnt magas színvonalú tevékenysége, munkáját országosan is elismerték, sőt gyakran idézték kedvenc mondatát: „Mi nem pénzt, hanem élményeket osztunk”. NOE díjat kapott feleségével, Judittal együtt a családokért végzett áldozatos munkáért 1995-ben.

Munkájával és családi életével is sokaknak szolgált példaként az elmúlt évtizedek során. Bár fájó a hiánya, vigasztaljon mindannyiunkat, hogy már abban a világban van, amiben olyannyira hitt és bízhattok benne, hogy onnan is figyel, vigyáz ránk.

Vadas Ferenc nyugodjál békében!

ZAINKÓNÉ NÉMETH ETELKA
NAGYCSALÁDOSOK MONORI EGYESÜLETE

Apukáknak ajánljuk! Hőszigetelési Kisokos

1. Mire jók a hőszigetelő rendszerek?

Ezeknek a komplett rendszereknek a segítségével jelentős energia-megtakarítást érhetünk el lakásunkban, ami a rezsinkben is jelentkezni fog. Fűtésszámlánk akár 20-30 százalékkal csökkenhet, ráadásul a hőszigetelésnek több egyéb, jótékony hatása van, mint például a külső páralecsapódás, vízlepergető hatás, algásodás és penész elleni védelem. A ma forgalomban lévő rendszerek emellett egyéni külsőt, dekoratív látképet biztosítanak otthonunknak.

2. Miből áll egy szigetelőrendszer?

A hőszigetelő rendszerek alapvetően hat fontos elemből állnak:

- Falazat
- Hőszigetelő lemez
- Ragasztó
- Üvegszövet
- Vakolat alapozó
- Vakolat

Emellett szükség van különböző kiegészítő elemekre is, mint például a dübelek, élvédők és a lábazati sín, valamint egy szakember, aki a megfelelő technikai tudással alkalmazza ezeket.

3. Hol alkalmazható a homlokzati hőszigetelő rendszer?

Legyen szó lakásról, házról vagy éppen panelről a ma kapható homlokzati/külső hőszigetelő rendszerek java több fajta hőszigetelő lappal és vakolattal rendelkezik, ügyelve arra, hogy minden épülettípus számára elérhető megoldás legyen.

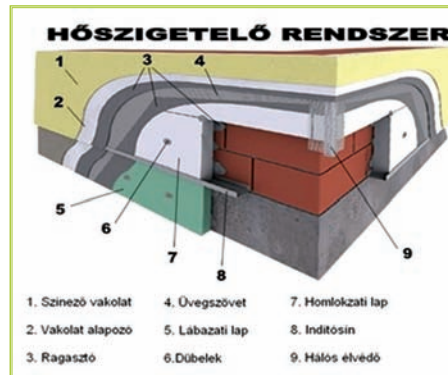
4. Mik a hőszigetelés előnyei?

Vegyük sorra a hőszigetelő rendszerek használatának közvetlen előnyeit:

- Spórolás: Akár 20-30%-al csökkenthetjük a fűtésszámlánk.
- Értéknövelés: Saját ingatlanunk értékét növelhetjük egy ilyen korszerű beruházással, hiszen 2012 óta kötelező a lakóházak energetikai tanúsítványát biztosítani.
- Környezetvédelem: A kevesebb energiafelhasználás következtében óvjuk környezetünket.
- Kettős védelem: Fagy-, eső- és UV-védelemmel láthatjuk el az épület külsejét, pára-, penész- és algavédelemmel a belsejét.

5. Kell-e tartanunk valamilyen negatív hatástól?

A felhasználók leggyakrabban attól tartanak, hogy a hőszigetelt falak légátteresztő képessége csökken, ezáltal nedvesedés, párasodás, penészedés és algásodás in-

dulhat meg. Ezeket a félelmeket szeretném eloszlatni, ugyanis megfelelő minőségű hőszigetelő-rendszer és jó szakember esetén ilyenről szó sem lehet. Sőt, megfelelően kialakított és méretezett homlokzati hőszigeteléssel akár csökkenteni is tudjuk ezeknek a veszélyét, vagy a már meglévő, ilyen jellegű problémák mértékét.

6. Nem lesz-e unalmas a házunk külseje?

A Poli-Farbe Kolorbox színkeverő rendszernek segítségével több ezer szín közül lehet választani, valamint a piacon ismert és alkalmazott színskálák közül 17-nek a színeit képes reprodukálni a

Kolorbox színkeverő rendszer a Policolor nemesvakolatok számára.

PODMANICZKI „SZOBAFESTŐ” ATTILA

NAGYCSALÁD – A JAVÁBÓL!

Papp György Tamás és felesége Élő Dorottya igazi nagycsaládosok, 4 fiú és 7 lány gyermek büszke szülei. Ahogy egyesületvezetőjük Orbánné Pannika fogalmazott „ritka az, ahol a szülők álmainak központjában a nagycsalád áll, ahol a tudatos neveléssel, minden a gyermek saját egyéniségét figyelembe véve, értékes emberré formálódik. Mindent ehhez igazítanak, a családi házat, a ház berendezését, az udvart, a bögrét, a központba elhelyezett meleget árasztó, körbeülhető cserépkályhát, és még sorolhatnám tovább mi mindent.” A NOE 2015-ben a Papp családot jelölte az ELFAC felé az Év Nagycsaládja díjra.

Az Év Nagycsaládja jelölésekben kiemelték veletek kapcsolatban, hogy észrevétlenül is hatást gyakoroltok a környezetetekre. Ti hogy látjátok ezt?

– Az „észrevétlenül” esetünkben furán hangozhat, hiszen van olyan osztálykirándulás, ami alacsonyabb létszámot mozgat meg, mint a mi családjunk :)

Legszebb élményeink közé tartozik, amikor 40-50 év körüli – számunkra ismeretlen – nőekkel, asszonyokkal „szembe találkozásként” megállnak, hosszan utánunk néznek és benne van a levegőben, hogy az ő életükből hiányzik valami, amit pedig nagyon szerettek volna. És, hogy ez-e vagy a Jóisten mozdít meg az emberekben valamit? Megszólítanak minket, beszélgetnek velünk, rácsodálkoznak, hogy egy szál egymagunkban működ-tetjük ezt a szép nagy családot. Örömmel hoznak ételt, ruhát, játékot, mindenfélét, ami hasznos lehet. Nem irigykednek és bosszankodnak, hanem kinyílnak, őszinték lesznek. Talán egy picit beleélik magukat a helyzetünkbe. Főként, amikor kézbe veszik a 2-3 hónapos kicsit és – újra – babáznak.

Van, aki azt mondja, hogy „miattunk” vágott bele a 3. vagy 4. gyermek vállalásába és nem bánta meg! Vallomás az is, amikor elkeseredne vagy belefáradna a hétköznapiakba, akkor ránk gondol és „elszégyleti magát”: mit panaszkodjon ő 2 gyerekkel, ha mi is tudunk mosolyogni 11 mellett!

Mindketten nagycsaládból származtok? Tudatosan vállaltatok nagycsaládot?

– Korosztályunk városi-klasszikus 2 gyerekes modelljében nőttünk fel. Mindegyikőnk lelki közösségében akadt 3-4 gyerekes család, láttuk, miként működik és tetszett. Talán kontraszt volt az otthonnal... De mit tud teenager éveik elején az ember arról, hogy nagy család? Főleg, ha férfi – tisztelet a kivételnek!

Minden gyermeket terveztünk, igaz a vége felé volt, hogy inkább ők tervezték helyettünk. Vártuk, szerettük őket 9 hónapon keresztül, igent mondtunk rájuk. Azt tudtuk, hogy az egy testvérnél a több jobb. Ilyen értelemben tudatos döntés volt.

Legfiatalabb gyermeketek ez év nyarán érkezett a családba. Hogy fogadták őt testvérei, és hogy fogadta Katinkát a legnagyobbik, aki idén lett 20 éves?

– Türelmetlenül várták már! Legtöbbjük előtt ismert volt, hogy milyen, amikor kisbaba érkezik a házhoz és szeretnek volna mihamarabb gondoskodni róla. Egyszerre féltelmes és szívet melengető, amennyi szeretetet egy ilyen apró lény kap a testvéreitől. Egymást terelgették, ki hova álljon, hogy mindenki láthassa. Köré kucorodtak, egymást csitították (ami egyébként egyáltalán nem jellemző rájuk), hogy fel ne ijessék álmából.

Zsombor igazi felnőttként és igazi rutinos nagy testvéreként várta haza Katinkát. Szerintünk próbált minden pillanatot elraktározni magának – talán a tanulós egyetemista napokra és talán a saját elsőszülöttjének majdani ha-záérkezésére is.

Milyen a gyerekek kapcsolata egymással? Minden gyerek otthon lakik még?

– A rendelkezésünkre álló terjedelem nem engedi meg ennek a kérdésnek a szabatos kifejtését ebben a bonyolult szociológiai rendszerben:) Összefoglalva talán az évszakok változása és körforgása tudná leírni. Annyi korrekcióval, hogy azért a tavasz és a nyár sokkal inkább jelen van az életünkben, mint a másik két szereplő.

Hiszünk benne, hogy a nagy családban begyakorolhatja és megélheti azokat a szerepeket, relációkat, amik majd a nagybetűs életben várják őket. A családi kötelékben enyhébbek, kevésbé élesek és őszintébbek, szétáradóbbak a dicséretet, elismeréseket. Ezért mégis csak jobb ebben a körben gyakorlatozni.

Zsombort az egyetem miatt el kellett engednünk, de mindig várjuk haza és jön is rendszeresen. Különösen Annuska és Luca emlegetik sokat, amikor nincs itthon és azt sem tudják, hova legyenek örömeikben aznap, mikor érkezik. Ha a szobája felől érkezett „jelez” a lépcsőre csengése a 2 éves Luca átszellemülten rebegi, hogy „Sompó”.

A 20 éves Zsombor orvostanhallgató és kiváló tanuló... Gondolom, dagad a melletek a büszkeségtől.

– Igen, büszkék vagyunk arra, amit csinál, amit elért, ahova eljutott. És főként azért, mert mi tudjuk, hogy mi minden van mögötte! Mennyi áldozatot hozott, mennyi lemondással járt részéről egy olyan érettségi eredmény, ami biztosan bejuttatta az orvosira. És milyen jó viszontlátni a talentumait, amik pedig ahhoz kellene, hogy...

hogy tisztességgel megállja a helyét az önálló életében majd 200 km-re a családi fészektől.

Ezek szerint rátok nem igaz a 'Kis gyerek – kis gond, nagy gyerek – nagy gond' mondás. Hogy szerveztek családi programokat kicsiknek és nagyoknak? Milyen események, programok vonzzák a Papp családot?

– Mi mindig inkább úgy fogalmazunk, hogy „más gond” a kicsi és a nagy gyerek. Egyrészt a szülők hozzáállásán és élettapasztalatain múlik, hogy mit miként értékelnek, másrészt egy egészen apróságnak tűnő dolog, esemény is lehet nagyon fájó.

A családi program néha úgy válik igazán hasznos programmá, ha nem széles életkori spektrummal futunk neki. A családi nyaralás az tényleg 13 fős, és ennek nagyon örülünk is. De azon belül is alakulnak kisebb csapatok, ha az szükséges ahhoz, hogy élvezhető, tartalmas emlék lehessen egy-egy koncert, kirándulás, múzeum. Az érdeklődési kör a nagy létszámból és a nyitottságból adódóan szerencsére tág. Társasozás, kis csavargás, vonatkozás, kirándulás, biciklizés, állatkert, színház, mozi, cukrászda, sport – szinte minden belefér. Dorottya nagyon jó érzékkel – és sok-sok olvasással, töprengéssel – „vadássza” a programokat, aztán megtanácskozunk, mi legyen. Az egész napos fesztivál a kicsiknek csak eleinte élmény, aztán ahogy fáradnak „elrontják a többiek szórakozását”. Velük ilyenkor inkább otthon marad valaki, vagy más elfoglaltságot tervezünk. Legközelebb pedig a csecsemőszínházban csak ők lesznek a vendégek – nagyok nélkül. Igyekszünk mindenkit élményhez, életajándékhoz juttatni, de nem erősködünk, hogy ezt mindenáron teljes létszámban tegyük.

Hová mozdult ki legutóbb együtt a család?

– A már hagyományosnak mondható „tömegjelenet” a balatonfüredi családi nyaralás. Vendéglátónk egy tündéri hölgy (és csapata), aki évről évre örvend, hogy változik a létszám, nekik újabb és újabb kihívásokat jelentve. „Magyar tengernyi” szeretettel és odafigyeléssel vannak irántunk, igazi kikapcsolódás az az egy hét mindenki számára. Alig van, amiről ilyenkor a szülőknek kell dönteni, szervezni, és ezt nagyon élvezzük. Persze ehhez kellenek a szomszédok is, akik az otthon maradt növény- és állatvilágról gondoskodnak távollétünkben.

Mi a legfontosabb vezérelv számotokra a nevelésben? Milyen képességek fejlesztését tartjátok fontosnak?

– A jézusi irányítómódot, mely szerint minden emberben Isten képmását kell látnunk, Bőjte Csaba ferences testvér „fordította le” nekünk személyre szabottan: a gyermeket, mint egy ajándékot kell kicsomagolni. Kibontakoztatni belőle azt, amivel a Jóisten megáldotta.

Amíg útkeresők, a szülői szeretet és a hatodik érzék próbálja egyengetni a jövő felé vezető ösvényt. Ha már rá-

találtak, akkor az anyai-apai szív és értelem terelgeti és tartja meg őket a mindennapokban, hogy a talentumok kamatozzanak. Sport, művészet, tudomány, hitélet, önfeladott táborozás, zene, meghitt családi pillanatok, nagyobb gondoskodása kisebbről. Ez mind bennük van. A feladatunk nem azt megálmodni, amit mi szeretnénk, hanem érezni, kitalálni, megbeszélgetni, ami őket vonzza és boldoggá teszi.

Biztos alapokon nyugvó, szeretetből táplálkozó korlátok adják a védőhálót a világ erkölcs(telenség)e ellen. Az okosan megteremtett szabadság pedig a szárnyalást, kibontakozást, lehetőséget, kötelet.

Ide kívánczik még Szent Ágoston útravalója is: „Szeress és tégy, amit akarsz.”

Mit vettetek észre, milyen képességeket fejleszt leginkább a nagycsalád a gyerekekben?

– A mai világban lehet, hogy képesség helyett inkább már az erény szintjére emelnénk az önállóságot és az alkalmazkodni tudást. Ennél biztos, hogy sokkal színesebb az egyéniségük, de talán ezek a leginkább szembeötlőek, amik feltehetően a nagycsaládból származnak.

Közel áll hozzátok a tervezés? Milyen rövid, közép és hosszú távú tervek van a jövőre nézve?

– Gyakorlatilag folyamatosan tervezünk. A nap minden (ébren töltött) percében születnek és változnak meg tervek. Ebben szerintem nem vagyunk mások, mint a többi nagycsalád. Legfeljebb be kell szorozni hárommal... Jókat szoktunk mosolyogni azon, hogy hosszan, alaposan dédelgetett tervek miként változnak meg, dőlnek dugába pillanatok alatt.

A legfontosabb terünk azonban, hogy boldog, szerető nagycsalád maradjunk, amíg csak élünk. Ezért időtávlattól függetlenül dolgoznunk kell.

Kívánom, hogy legfontosabb tervek maradéktalanul teljesüljen!

Boldog Ünnepeket kívánunk Nektek szeretettel!

LÓDI VIKTÓRIA

Gyermekbarát települések

Átadták az „UNICEF Gyermekbarát Település” címeket és a melléjük járó 2 millió forintos támogatást – közölte az UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány. Az idén először kiírt pályázat célja, hogy a települések az eddigiekénél hatékonyabban képviseljék a gyermekek érdekeit és jogait. A pályázaton 27 önkormányzat indult, végül a független értékelő bizottság szakmai döntése nyomán Cigánd, Hódmezővásárhely és Óbuda-Békásmegyer nyerték el az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatását is élvező díjat.

A nyertes önkormányzatok egyebek között a következőket vállalták pályázataikban: gyermekbarát jogszabályi-igazgatási keretek kialakítása, gyermekbarát költségvetés megalkotása, településszintű gyermekjogi stratégia kidolgozása, gyermekjogi képzés indítása, a gyermekek véleményének valódi meghallgatása és figyelembe vétele. A pályázati programok minél hatékonyabb megvalósulását az UNICEF Magyar Bizottság segíti, valamint az értékelő bizottság is figyelemmel kíséri.

„Városunk az ország leghátrányosabb helyzetű járásának központja, amelyet nagymértékben sújt az elvándorlás, a lakosság elöregedése” – jelezte a díj kapcsán Cigánd önkormányzata. Megjegyezték: „a negatív folyamatokra egy élhető, pozitív jövőképpel rendelkező város kialakításával válaszolunk, ahol a fejlesztéseket a gyermekek és kisgyermekes családok igényeinek figyelembevételével tervezzük és valósítjuk meg. Az UNICEF Gyermekbarát Település cím elnyerése megerősíti az elvégzett munka értékébe vetett hitünket és lendületet ad az előttünk álló kihívások legyőzéséhez” – fűzték hozzá.

„Önkormányzatunk különösen elhivatott a jövő generációi, a gyermekek és a fiatalok iránt” – ezt már Hódmezővásárhely vezetése közölte, úgy folytatva: komoly erőfeszítéseket tettünk és teszünk annak érdekében, hogy az egészség, a sport, a kultúra, az oktatás, a szociális, a karitatív támogatási rendszerek elérhetőek legyenek valamennyi család számára. „A pályázati lehetőség azért volt fontos városunk számára, hogy bemutatva eddigi munkánkat, visszaigazolást kapjunk arról, hogy jó úton haladunk” – nyilatkozta az önkormányzat, megjegyezve azt is, hogy ezért különösen örülnek a pozitív elbírálásnak.

Óbuda-Békásmegyer vezetése a következőképpen fogadta a díj odaítélését: „elkötelezett hívei vagyunk gyermekpárti társadalmi környezet megteremtésének

és lehetőségeinkhez mérten mindent megteszünk, hogy a kerületi igényekre jól reagáló szociális védőhálót építsünk ki. Ebben kiemelten fontos szerepet kap a jövő generációja életminőségének a javítása” – hangsúlyozta az önkormányzat, megjegyezve: „a pályázaton történő részvétellel a kerületben működő példaértékű jogyorkolatoknak kívántunk nagyobb nyilvánosságot adni.”

A pályázaton egyébként igen szoros verseny alakult ki, a végső döntést egy független szakértőkből álló grémium és a program 17 éves Fiala Nagykövete közösen hozta meg. A díjazottaknak a belügyminiszter külön elismerő oklevelet adott át.

„A pályázatát beküldő 27 önkormányzat időt, energiát nem kímélve állította össze a pályázati anyagát. Mindez azt mutatta számunkra, hogy a résztvevő önkormányzatok mindegyike elkötelezett a gyerekjogok helyi védelme iránt.

Ugyanakkor ez a díj egy hosszabb távú, fenntartandó folyamat első állomása csupán, annak érdekében, hogy egy település valóban gyermekbaráttá váljon” – mondta Danks Emese, az UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány ügyvezető igazgatója.

Forrás: unicef.hu

Életmesék

A Debreceni Mosolyvirág Nagycsaládos Egyesület több éve meghirdeti Életmese pályázatát. A beérkező történetekből kiadvány készül; a 2014-es kötetből idézünk.

Életem egyik legszebb karácsonya

Munkahelyemen, ahol közel három évtizedig dolgoztam, és amelyet szinte második otthonomnak tekintettem, sok volt a nő. Ők az újonnan épült gyárba a mezőgazdaságból kerültek betanított munkára, s voltak olyan üzemek, üzemszerek is, ahol szinte kivétel nélkül nők dolgoztak. Lelkiismeretes, pontos munkájukat sokra tartották a gyár vezetői. Én, a gazdasági munkám mellett a Szakszervezeti Bizottság Nőbizottságának titkáráként a vezetőjük voltam, és szoros, nagyon mély kapcsolatot sikerült velük kialakítanom.

Feltűnt egyszer, amikor a szerelőszalagon jártam, hogy az egyik asszony milyen végtelen szomorúsággal az arcán végzi a munkáját. Kérdésemre, hogy csak nem beteg talán, kitört belőle a sírás, és elmondta, hogy van egy erősen mozgássérült, 12 éves lánya, akit munkába indulása előtt mindennap az ablakhoz ültet, hogy legalább bentről láthassa, mi történik az utcán. A gyermek, látva a vidáman hancúrozó társait, sírva követeli, hogy az édesanyja vegyen neki egy olyan kocsit, amivel ő is közéjük mehetne. Akkor még nem volt a környéken ilyen terméket forgalmazó OMKER-vállalat, és ritka volt az olyan település is, ahol esetleg 1-2 mozgáskorlátozottnak rokkantkocsija volt. Egyébként is, az egyedül álló, szegény asszonynak honnan is lett volna rá pénze?

Átérezve az anya bánatát, még vigasztalni is csak nehezen tudtam, de azt éreztem, hogy segíteni kell. S mire az üzemből az irodaházba értem, megfogalmazódott bennem a hogyan gondolata is. Utam a vállalat vezetőihez vezetett, s beszámoltam neki a hallottakról. Kértem, járuljanak hozzá, hogy ha sikerülne egy megfelelő etalont találni, a TMK üzemtechnikusai lefotózhassák azt, hogy valamennyi alkotóelemről rajzot készíthessenek. Az engedélyt azonnal megkaptam, s már csak az üzem szakmunkásait kellett a nagy tervbe be-

avatni. A lelkesedés minden képzeletet felülmúlt, mindenki vállalta, hogy akár egyedi darabokból is, karácsonyi ajándékként készítenek ennek a beteg kislánynak egy rokkantkocsit. Sikerült egy segítőkész mozgáskorlátozott beteget találni, aki örömmel megadott minden lehetőséget a kocsikalkulációinak lefotózásához és lerajzolásához, s ezzel megkezdődhetett a munka. Közben titoktartást fogadtunk, hogy az üzem dolgozóin kívül senki sem tudhatja meg, milyen meglepetés készül. S mire eljött a karácsony, elkészült minden alkatrész, és összeállították a csodaszép kocsit. Ünnepek előtt 2 nappal csak annyit mondtam az édesanyjának, hogy délután tartózkodjanak otthon, mert szeretnénk a kislányát meglátogatni. De hogy kik, és miért, arról természetesen egy szót sem szóltam.

Határtalan lelkesedés, kalaplengetés mellett raktuk be a kocsit az autóbuszba, hogy az üzem dolgozóinak képviselőivel elszállítsuk annak, akinek az készült, Hajdúhadházra. A családhoz megérkezve még a barázdált homlokú, életes szakmunkások is könnyeikkel küszködve álltak körbe a végtelenül

boldog kislányt, aki hinni sem mert a szemének, hogy most már neki is van kocsija.

Hogy kinek, mit hozott akkor karácsonyra a Jézuska, nem tudom. Az azonban bizonyos, hogy igazi ajándék mindnyájunk számára az az egy szó volt, amit ez az örömeiben síró-nevető gyermek többszöri próbálkozás után is csak nagy nehezen tudott kimondani: KÖSZÖNÖM!

† BÁTHORY ISTVÁNNÉ UJLAKI KATALIN
AZ UTÓKORNAK TOVÁBBADTA FIA:
BÁTHORY ATTILA

Nagy karácsony – kis lábnyom

Karácsony és környezetvédelem. Vajon a két fogalom, a két dolog összekapcsolható-e?

Úgy tűnik, ezeknek van köze egymáshoz! A karácsony, mint ünnep a világ nyugati, gazdag – vagy még gazdag? – felén sajnos távolodik az eredeti értelmétől, azaz Jézus Krisztus földi születéséről való megemlékezéstől. Isten ajándéka, az ingyenes megváltás, amely Jézus Krisztusban testet öltött, arra készíti az embert, hogy ő is megajándékozza a szeretteit. Az ajándékozás azonban túlságosan átvette a hangsúlyt és kiszorítja az eredeti tartalmat az ünnepből. Sőt, úgy is érezhetjük, hogy a karácsonyban csúcsosodik ki a fogyasztói társadalom tombolása, hedonista ámokfutása – és egy lehangelő, üres és szomorú vásárlási rohammá válik a készületünk. Az adventből pedig az elcsendesedés, böjtölés helyett feszített munkanapok és bevásárló hétvégék lesznek.

Ez a fogyasztói magatartás az, ami kapcsolódik a környezetvédelemhez. Hiszen pont ez okozza – a túlzott termelés és fogyasztás – a környezeti válságot. Ha már ajándékozunk, akkor legalább tegyük ezt környezettudatosan, megfontoltan, próbáljuk elkerülni a pazarlást, a főlegesen költségesét!

Amikor családfőként, szülőként meghitt karácsonyt szeretnénk teremteni házasársunknak és a gyerekeinknek, akkor érdemes visszagondolni a saját gyermekkori benyomásainkra. Nekem a családi együttlétek, a betlehemi jászolnál elmondott közös ima, a nagyszülők látogatása jut eszembe. A „kisböjt” miatt délután tojásleves és mákos guba, este rántott ponty, no meg a bejgli hagyott kitörölhetetlen emléket illa-

tával, ízével. A délutáni pásztorjáték és a zsúfolt, de meghitt éjszakai misék keretbe foglalták 24-ét.

Ha jól meggondolom, nagyon kevés ajándékra emlékszem vissza, pedig szüleink sokszor kitétek magukért. Milyen érdekes, és talán figyelmeztető is: nem az ajándékok adták a karácsony hangulatát, felejtethetlenségét!

Feleségemmel már a 27. közös karácsonyunkra készülünk, és csak lassan alakult ki számunkra néhány szokás vagy szabály, amivel az ünnep igazi tartalmát próbáljuk megtartani. Hadd adjak közre néhányat, kiegészítve további tanácsokkal, hogy meghittséggel – és környezettudatossággal – tudjunk az adventben készülni.

– Gyerekeink iskolájában az adventi készülődés eleme az **örangyal rendszer**: mindenki annak lesz az angyala, akit húzott. Minden nap ki kell találni valami figyelmességet: lehet az aznapi szendvics vagy egy figyelmes beszélgetés is. A húzós rendszert a mi nyolctagú családukban is bevezettük a kivitelezhetetlen 28 ajándékozás helyett. Ebbe még a gyanútlan „jézuskás” kistestvérek is bevonhatók.

– Karácsonyi ajándék gyanánt szórakoztató **elektronikai eszközt**, kütyüt azért sem érdemes venni, mert ezekre nincs igazi szükségünk, csupán loholunk velük a mesterségesen felkeltett vágyaink után. Kényszeres vásárlásokba futhatunk bele, erre utal a rengeteg árucsera az ünnepet követően. A 2-3 évre tervezett, a beépített mesterséges elavulás miatt egy-kettőre hulladék lesz belőlük **nagy-nagy ökológiai lábnyomot** hátrahagyva. Gondoljuk meg, hogy egy szuperjó telefont manapság két évig használunk, majd eldobjuk a benne alkatrészként lévő arannyal, ezüsttel, rézzel és más értékes anyagokkal együtt. A rengeteg elem, amit használunk ezekhez, szintén tele van értékes fémekkel, elemekkel. Vajon mennyien szenvednek ezek kitermelése miatt Afrikában?

– Ha már terméket, tárgyat akarunk venni, akkor a fenntartható, helyi gazdaságot támogassuk. Keressük fel azokat a **közei termelőket, gyártókat** – vagy a boltjukat – akik nem a globális tömegtermelést jelentik. Egy finom lekvár, húsfőzelék, pálinka, biobor; illetve egyedi fajték, logikai vagy társas játék nagyon kedves ajándék lehet a nagycsaládban is.

– Nagycsaládban nem – sem – szégyen szükséges dolgot, pl. **ruháneműt** ajándékozni. Nálunk három nagyfiam is ugyanazt a zokni méretet hordja, ami gyorsabban kopik, sőt reggelente közelharc folyik a jobb példányokért. Egy-egy közös focizáskor bizony még a jobb sportalsókat is gyorsan elkapkodják az apjuk elől. Karácsonykor jól jönnek az új kiegészítők, meg is indul a „stipi-stopi”!

– Dilemma a **csomagolás** is, mert

szeretnénk ezzel is fokozni az ünnepet – magunkat is becsomagoljuk az ünneplő ruhánkba. Mégis lelkifurdalást okoz a kibontott ajándékok utáni látvány. Lehet, hogy a rengeteg papír helyett elég egy szép masnival, vagy díszes szalaggal jelezni a díszítést. Terítőbe, lepedőbe is lehet csomagolni, az biztos nem kerül azonnal a kályhába.

pon” – adnak a szülőknek: egy késsedelem nélküli mosogatás, vagy személevitel nagyon megható tud lenni a megajándékozott szülőnek. A fürdőszoba önkéntes kitakarításának kuponja értékben összevethető a fiúszoba kitakarításával. Kockázatos, de bátor gyerekre vall szabad felhasználásra adni, amit bármikor bevethet egy túlterhelt anya.

1	napszak	M
<small>Mikéivel a játszóterem + pelenkázás</small>		
1	választható égtáj	M
<small>ablakainak lepucolása</small>		
1	autó	F
<small>kitakarítása kívül-belül</small>		
2	szoba	F
<small>teljes kipucolása</small>		

25	db	M
<small>azonnali és feltétlen*</small>		
3	adag	M
<small>ruha: mosás, teregetés, elpakolás</small>		
2	szoba	M
<small>teljes kipucolása</small>		
1	konyha	M
<small>helyreintetés vendégség után</small>		

– Kedves és hasznos szokás viszont, ha karácsonyra **finom süteményt** ajándékozunk. Anyósom „kis-kiflije”, vagy a nagyfiam csokis pörkölt mogyorója a legjobban várt portékák. Népszerű a karácsonyi vendégjárás-kor, biztos, hogy nem fölösleges.

– Terjed a **„szolgáltatás” ajándékozásának** a szokása is: egy közös színházjegy, vagy a feleségemnek egy bérlet sportmasszázsra nem terheli a környezetet: nincs szükségtelen csomagolás, sem hulladékká váló termék.

– Igazán kifejező, amikor a gyerekek „segítség jegyet” – mi is lehet a neve? talán **„cselekvő szeretet ku-**

– Végül hadd említsem meg, hogy egyáltalán **ne legyen az ételből szemét!** Ha túlzottra sikerül a karácsonyi dőzsölés, akkor (főleg nagyvárosban) ne legyünk restek a maradékot szép gusztusosan elcsomagolni és inkább eljuttatni egy hajléktalanhoz, mintsem kidobni.

Jelenits István piaristától sokszor hallottuk, hogy „a szeretet leleményes”. Igen, ezt érvényesíteni kell karácsonykor is, és kilépni a fogyasztói megközelítésből. Nem szerezhet igazi örömet az az ajándék, amely eltúzott méretével, árával azt is jelzi, hogy bizony nem csekély környezetterhelést is jelent. Helyette legyünk kreatívak a szeretet gyakorlásában is!

BODROGHELYI CSABA

Karácsony

A mi családjunkban a Karácsony megünneplésének elég régóta változatlan menetrendje van.

Ez pedig úgy néz ki, hogy 24-én napközben közösen takarítunk, készülődünk a Szentestére. Délután a templomban megnézzük a Pásztorjátékot. Ide mindig előbb elindulunk az éppen aktuális legkisebb testvérünkkel, míg a szüleink az „angyalok” bőrébe bújva előkészítik a terepet otthon. A pástorjátékra Édesanyám szülei is eljönnek velünk és ezután közösen megyünk haza hozzánk. Ezt követően leülünk közösen a családi asztal köré, karácsonyi történeteket olvasunk, kicsiknek és nagyoknak valót is, majd éneklünk pár karácsonyi éneket és megajándékozunk egymást. Idősebbek személyesen, a gyerekek viszont névre szóló ajándékokat találnak a fa alatt. Az ajándékbonthatás után közösen vacsorázunk, majd társasjátékozni szoktunk. Ennek nagy hagyománya van a családjunkban. Nagyon szeretünk társasozni és általában a fa alatt is találunk valami aktuális újdonságot

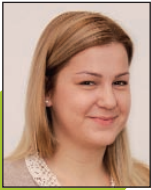

így azt szoktuk kipróbálni. Az este további menete már rugalmasan szokott alakulni.

Számomra ez kis gyermekként is jó volt, és idősebb léven szintén örülök ennek a megszokott menetrendnek. Megvan benne minden, ami a piciknek kell, és ami a nagyoknak. Izgalom, várakozás, csengettyűszó, meglepetés, játék, öröm (...), ének közösen a szeretteinkkel. Technikailag is egy jó megoldásnak tartom ezt a szüleim részéről, bár mindig rugalmasságot kíván az idősebbektől, mivel mindig igyekszünk a legkisebb igényeit figyelembe venni. Érdekes élmény, ahogy a testvéreimmel felnőtünk, és minden évben ugyanez a program mégis mennyire mást tud adni...

Részlet az Oázis 2013/4. számából

Ánizs és szegfűszeg: a karácsony fűszerei

Ismét itt a karácsony, kezdődik az örült vásárlási láz, a gondok, hogy melyik gyereknek mit kéne venni. De álljunk meg egy pillanatra és gondoljunk végig. Mire fognak emlékezni felnőtt korukban a karácsonnyal kapcsolatban? Hogy milyen babát vagy autót kaptak? Vagy netán érzésekre, ízekre, illatokra? Szerintem az utóbbi. Épp ezért úgy gondolom, hogy a meghittséghez és hangulathoz ugyanúgy hozzá tartoznak a karácsonyi illatok is. Már volt szó fenyőről és a fahéjról. Most pedig ismerjük meg jobban az ánizst és a szegfűszegget, mint a karácsonyi fűszerek további főszereplőit.

Ánizs

Botanikailag a kömény, római kömény, a kapor és az édeskömény rokona. Az ánizs mindig népszerű, emésztést elősegítő fűszer volt. Az ókori Rómában ánizzsal fűszerezett süteményeket szolgáltak fel az étkezések után, az emésztés megkönnyítésére. Ma leginkább fűszerként ismerjük, de kapható ebből készült cukorka és szirup is. Azonban aromás italokat is készítenek belőle, mint például az ouzo vagy a pastis.

Fűszerezésen kívül azért néhány, a családban felmerülő problémára is alkalmazhatjuk. Ilyen például, ha köhög a gyerek. Több tanulmány szerint az ánizs mag olyan vegyületeket tartalmaz, mely oldja a légcsövekben lerakódott váladékot, így segítve a felköhögését. Ha gyermekünk köhög, cseppentsünk egy pár csepp ánizs illóolajat egy aromalámpába és tegyük be a szobájába. Könnyíteni fog a köhögésén. Ha pedig az emésztésünk szorul segít-

ségre, bátran rágcsáljunk el egy-két ánizsmagot étkezés után.

Készíthetünk belőle teát is kismamáknak, hiszen segíti a tejelválasztást és a kisbabánk hasi görcseit is csökkenti.

Szegfűszeg

Ha mézeskalácsot készítünk és elővesszük hozzá a fűszereket, talán ez az első, ami igazán megcsapja az orrunkat, hiszen egy elég erős aromájú fűszer. Nem véletlen, hogy már az ókori Kínában megkövetelte az uralkodó, hogy mielőtt hozzálépnek és megszólítják, előtte egy szegfűszeg darabot el kell rágcsálni a finomabb lehelet érdekében.

Manapság már nem nagyon rágcsál senki szegfűszeget, pedig a benne lévő vegyületek nemcsak a leheletünkre vannak jó hatással, hanem a fogfájásunkra is. Számos szájbölgető és ecsetelő alapanyaga, de 100%-os tisztaságú illóolaját, ha rácsepegtetjük egy fülpiszkálóra és bekenjük vele a fájó fog körül, az is csillapítja érzékenységét, gyulladást. Azonban ez csak átmeneti segítség, forduljunk fogorvoshoz minden esetben!

Ha viszont a fogunk rendben van, de túl sokat ettünk, akkor az emésztésünk megsegítésében is hasznos lehet a fűszer fogyasztása. Hasmenés, bélféreg esetén is fogyasszuk bátran, hiszen a fertőzések leküzdésében is segíti szervezetünket.

A karácsonyi készülődés, karácsonyfa faragás és díszítés is tartogathat számunka veszélyt. Ha meghúzzuk a karunkat, hátunkat, tegyünk pár csepp illóolajat egy semleges krémbe vagy testápolóba, és kenjük be vele a fájdalmas részt. Ott is segíteni fog.

Recept

Karácsony másnapján, mikor már túlvagyunk az izgalmon, lement az ajándékozás, esetleg a rokonlátogatás, nincs is jobb, mint bekucorodni a fa mellé és forró csokit szopogatni. Még régebben bukkantam rá egy receptre, ami nekem annyira ízlett, hogy azóta is így készítem:

Hozzávalók: (2 adaghoz)

- 1 evőkanál étkezési keményítő
- 2 evőkanál cukrozatlan kakaópor
- 4 dl tej
- 1 dl habtejszín
- 2 dkg jó minőségű étcsokoládé
- 0,5 evőkanál vaj
- 2 db szegfűszeg
- 0,5 rúd fahéj
- kevés friss vagy őrölt gyömbér
- 1 csomag vaníliás cukor

A tejet a fűszerekkel és a vaníliás cukorral lassan összeforraljuk. Ha felforr, szedjük ki belőle a fűszereket. Közben egy másik tálban keverjük csomómentesre a keményítőt, tejszínt és a kakaóport. Apránként öntsük hozzá a forró tejet, hogy besűrűsödjön. Ha ez megvan, forralunk rajta egyet és elzárjuk a gázt. Adjuk hozzá az apróra tört csokit és kevergessük, míg el nem olvad. Ha kész, adjuk hozzá a vajat, hogy ne bőrsödjön be a teteje. Öntsük bögrébe, tegyünk rá tejszínhabot és szórjuk meg fahéjjal vagy mézeskalács fűszerkeverékkel.

Ha pedig kicsit túlzásba visszük mellé a mézeskalács majszolást, de kivételesen az sem gond, hiszen a benne lévő fűszerek segítenek majd nekünk a nagy karácsonyi ebédek megemésztésében.

Ízekben, illatokban és élményekben gazdag, boldog karácsonyt!

FRIDEL ZITA HERBALISTA

Kreatív barkács ötletek

Hópihék és hópelyhek

Egy amerikai fizikus több mint tíz éve foglalkozik a hópelyhek kialakulásával és szerkezetével. Azt állítja, a hópelyhek az ön-építkezés rendkívül egyszerű példái a természetben. A hópelyhek rendkívül változatos és összetett szerkezetének nincs semmiféle alapja vagy kódja; spontán módon, véletlenszerűen alakulnak ki szó szerint a semmiből, amikor a felhőkből származó vízpára a Föld felé zuhanva megfagy.

(forrás stop.hu/tudomany)

Akiket szintén rabul ejt a hóhelykristályok szerkezetének változatossága, sima fehér fénymásolópapírból elkészítheti a gyönyörűséges alakzatokat.

A kész hópelyhek mellett találjátok a mintákat is, melyek alapján elkészíthetők a motívumok.

A papír hópelyhekből egyszerű, de nagyszerű dekorációkat készíthetünk jó kézügyességű gyermekeinkkel. A

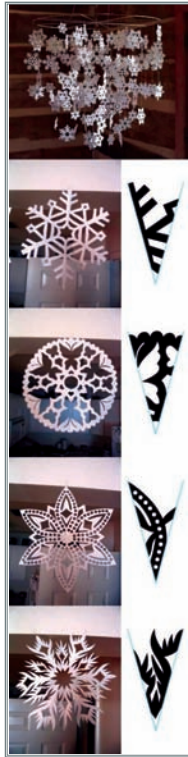
díszek kerülhetnek az ablakba, a csillárra, a függönykarnisra vagy a karácsonyfára. Minél több és változatosabb mintájú hópihét készítünk, annál látványosabb lesz a dekoráció.

Kellékek:

- fehér fénymásolópapír,
- olló,
- szike,
- vasaló,
- damil vagy cérna.

A készítés menete:

1. A papírból vágjunk ki szabályos hatszög alakú lapokat.
2. A szemben lévő sarkoknál hajtsuk félbe a lapot, majd a sarkoknál hajtogatva alakítsuk ki a képen is látható hatodrészt.
3. Rajzoljuk elő és éles ollóval, illetve szikével vágjuk ki a mintát.
4. Óvatosan nyissuk szét és simítsuk ki az alakzatot először kézzel, majd vasalóval. Vigyázzunk a megfelelő hőfokkal, nehogy megperzselődjön vagy megsérüljön a papír.
5. Függesztjük fel a kecses hópihét.

Szalvétánk ünnepi díszben

Szeretem az egyszerű, de nagyszerű ötleteket. Amennyiben ünnepekkor marad időnk és lélekjelenlétünk a terített asztal apró részleteire is odafigyelni, ajánlom figyelmetekbe a következő szalvéta-hajtogatási technikát. Az ötlet annyira briliáns, hogy szinte hihetetlen, hogy az ötletgazda Karen June Miller 2007-ben „fedezte fel” egy általa tartott kézműves foglalkozás során.

A legjobban akkor járunk el, ha textilszalvétából készítjük el, de akiknél ez nem adott, egy erősebb dekor szalvéta is megteszi. Kisebb gyermekek is bevonhatók a munkafolyamatba, mellyel energiájuk egy időre leköthető, illetve szunnyadó kreativitásuk is előcsalogatható.

Kellékek:

- textil v. erős dekor szalvéta
- masni vagy szalag,
- gombostű.

A készítés menete:

1. Egy tökéletesen négyzet alakú textil szalvétára

van szükségünk, minél nagyobb méretű, annál jobb. A legjobb, ha egyszínű textíliát használunk (pl. zöld, piros, fehér).

2. Kétszer hajtsuk félbe, hogy egy kisebb négyzetet kapjunk.
3. Minden sarkot hajtsunk fel úgy, hogy a felhajtott szintek között maradjon a mérettől függően 2-3 cm távolság.
4. Vigyázva fordítsuk meg a szalvétát,

hogy a felhajtott szintek alulra eszenek, majd a két oldalt jobbról-balról hajtsuk fel. Így egy hegyes tölcsér alakú formát kapunk.

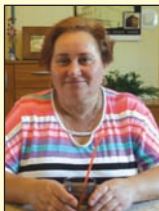
5. Ismét fordítsuk meg a munkát, majd a végeknél fogva fordítsuk ki felfelé a hajtásokat. Az alsóbb hajtásokat tőrjük mindig a felette lévő hajtás alá.
6. A létrejött fenyő csúcsát díszíthetjük szalaggal vagy masnival.

Kívánok szívmengető alkotó perceket és meghitt hangulatot az asztal köré!

LÓDI VIKTÓRIA

Készült a

www.kreativotlettar.cafeblog.hu és
a www.handimania.com alapján.

Pannika főzőiskolája Szelídgezstenye

Gyönyörű szó! Ha kiejtjük, azonnal a tejszínhabos gesztenyepüré jut eszünkbe, amely állítólag csak a Monarchia területén ismert. Régebben nyáron fagyíért, télen pedig gesztenyepüréért ültünk be a cukrászdákba. A mélyhűtők elterjedésével ma már egész évben fogyasztható csemege, bár igazán jó hangulatot télen ad. Kiváló téli csemege az utcán vásárolható sült gesztenye, amely egyben melengeti is átfagyott kezünket.

Magyarországon az összefüggő, nagyobb felületű gesztenyések kizárólag a Dunántúlon helyezkednek el. A termőtájak közül a nyugat-dunántúli a legjelentősebb, az ott elhelyezkedő 51%-nyi felület nagyobb részben Zala megyében található. Szerencsére a szakemberek is fontosnak tartják e kiváló élettani hatásokkal rendelkező gyümölcs természetesen szakszerű folytatását és a termőtájak ősi fájának megmentését.

A szelídgezstenye nagyon hasznos növény. Tavasszal a virágában gyönyörködhetünk, nyáron a koronája nyújt árnyékot az alatta pihenő embernek. Fája kiváló bútorfá. Termése (makktermés) pedig értékes, tápláló csemege. A gesztenyetermés antioxidáns hatású, "sejtvédő" **E vitaminban** gazdag, és meglehetősen magas **B1 vitamin**, a **B2 vitamin**, valamint a **B6 vitamin** mennyisége is. **C vitamin** tartalma is jelentős. A gesztenyének kimagasló a **nátrium**, a **kálium**, és **kalcium**, valamint a **foszfor** tartalma is. Magas **rosttartalma** is előnyt jelent. A gesztenyét felhasználják a kozmetikai cikkek és gyógyászati termékek előállításánál is.

Nyersen hasmenés ellen alkalmazható, sütvé kimerülés, vérszegénység esetén adagolható, míg lábadozó betegeknek erősítőként, öregkorban pedig magas tápértéke miatt adták. A nagy makkokat/szemeket termő fajtákat magyarul maróninak hívják.

A gesztenye sütése:

A gesztenyét a lapos felével leszorítjuk, a domború felére éles (nagyon éles) késsel X alakú bemetszést vágunk. Vigyázzunk arra, hogy a penge ne menjen túl mélyre, lehetőleg csak a héjat nyissuk meg. Egy rétegben, a bevágott résszel felfelé fektessük a sütőlapra őket. Öntsünk alá másfél deci vizet, majd lazán takarjuk be alufóliával. Nem kell túlsütni, fél óra 180 fokon elég. A héjat a meleg gesztenyéről sokkal könnyebb leválasztani.

A gesztenye hozzátartozik a karácsonyi hangulat megteremtéséhez is. Ezért annak közeledtével gesztenyés recepteket próbáltam ki, amelyek közül most az alábbi menüsört ajánlom elkészítésre (a mennyiségek 6 fő részére értendők). A konyhakész gesztenyét mélyhűtött terméként vettem.

GESZTENYELEVES PIRÍTOTT VARGÁNYÁVAL

Hozzávalók: fél kg pucolt egész gesztenye (a massa nem olyan jó!), 1 db lilahagyma, 6 dl víz, 6 dl hús alaplé (vagy 1,2 l víz és 2 db húsleveskocka), 1 tk. só, 5 ek. olaj, bors ízlés szerint, 1 dl fehérbor, 3 dl főzőtejszín, fél citrom leve, 2 maréknyi szárított vargányagomba.

Elkészítés: Három evőkanál olajon megdinszteljük az apróra szeletelt lilahagymát, majd a megfőtt, megtisztított gesztenyét is hozzáadjuk pirítani. Felöntjük a vízzel, a fehérborral és a leves alaplével, sózzuk, borsozzuk, és

addig főzzük fedő alatt, míg a gesztenyék megpuhulnak. A gesztenye méretétől és minőségétől függően 30-40 percet is főhet. Ha a gesztenye kész, felöntjük tejszínnel, belefacsarjuk a fél citromot, majd botmixerrel leturmixoljuk. Ha túl sűrű lenne, vízzel hígítjuk a kívánt állag eléréséig. Még egyszer összeforraljuk. Közben a szárított vargányát kevés vízzel beáztatjuk. Tálalás előtt 2 ek. olajon megpirítjuk. A levest melegen, pirított vargányával megszórva tálaljuk.

Tipp: Vargánya helyett pirított bacon szalonnával, vagy pirított erdei gombával is tálalhatjuk.

GESZTENYÉS-ASZALT SZILVÁS CSIRKEMELL

Hozzávalók: 1 kg csirkemell, 2 ek. liszt, 2 tk. só, bors ízlés szerint, 6 ek. olaj, 2 ek. olívaolaj, 20 cm póréhagyma (vagy 5-6 szál újhagyma), 3 gerezd fokhagyma, 30 dkg konyhakész egész gesztenye, 20 dkg magozott aszalt szilva, 2 dl száraz vörösbort, 3 dl víz, 2 dl főzőtejszín, 1 kk. kakukkfű, 1 ek. étkezési keményítő.

Elkészítés: A csirkemell filét ujjnyi nagyságú csíkokra vágjuk, sózzuk, borsozzuk, meghintjük a liszttel, jól összekeverjük. Egy nagyméretű serpenyőben felforrósítjuk az olaj felét az olívaolajjal és pár perc alatt világos színűre pirítjuk két részletben a húscsíkokat, majd tálra szedjük. A serpenyőbe tesszük a maradék olajat és meg-

dinszteljük benne a felkarikázott póréhagymát és a felaprított fokhagymát. Visszatesszük a csirkehúst, hozzáadjuk a vörösbort, a vizet, az aszalt szilvát, a gesztenye szemeket és a kakukkfűvet. Felforraljuk, majd kissé mérsékeljük a lángot, és lefedve kb. 20 perc alatt puhára főzzük a húst. Ha szükséges, utóízessük. A tejszínben elvegyítjük a keményítőt és a gesztenyés-szilvás csirkéhez keverjük, majd rövid ideig összeforraljuk.

Tipp: Pulykamellel vagy kicsontozott csirkecombbal is készíthető ez a fogás. Köretként párolt rizs illik hozzá.

Javaslat: Vásároljunk 1,5 kg csontos csirkemellet. A csontból főzzük meg a leveshez szükséges 6 dl alaplevet.

DUPLÁN GESZTENYÉS TORTA

Hozzávalók (egy 30 cm átmérőjű tortaformához):

A tésztához: 6 tojás, 8 ek. víz, 2 tk. méz, 40 dkg ízesítetlen gesztenyemassza, 1 tk. szódabikarbóna, 3 evőkanál rum a torta lecsolásához.

A krémhez: 4 dl kókusztejszín, 5 tojássárgája, 1 vaníliarúd, 3 ek. méz, 50 dkg ízesítetlen gesztenyemassza, 2 tk. kakaópor, 3 ek. olaj.

A díszítéshez: két marék aszalt áfonya, 3 ek. gesztenyemassza, 4 ek. kókusztejszín, 2 ek. kakaópor, 2 ek. olaj, 2 tk. méz.

Elkészítés:

A gesztenyés tésztához habverővel külön-külön verjük fel a tojás fehérjét és a sárgáját. A sárgája felferése közben apránként hozzáadjuk a vizet, majd a mézet, a szódabikarbónát és a gesztenyét is. Ezután óvatosan (először kisebb adagokban) összeforgatjuk a felvert fehérjével. Sütőpapírral bélelt tortaformában 170 fokon kb. 30 percig sütjük.

Tipp: A tortaalapnak hagyományos piskótatésztát is süthetünk.

A krémhez felforrósítjuk a kókusztejszínt a vaníliarúd kikapart belsejével és a mézzel. Közben külön edényben felferjük az 5 db tojássárgáját. Lassan, fokozatosan hozzákeverjük a forró vaníliás kókusztejszínt, majd alacsony lángon folyamatos keverés mellett krémmé főzzük. Amikor elkészült, levesszük a tűzről, és tiszta, hideg jéni tálba öntjük. Hagyjuk teljesen kihűlni, majd elektromos habverővel krémesre és könnyűre keverjük úgy, hogy közben apránként hozzáadjuk a natúr gesztenyét, az olajat és a kakaóport.

A kettévágott tortalapot meglocsoljuk a rummal, és a krémet elosztva rákenjük a tortára, majd hideg helyre tesszük. Forró vízbe tesszük az áfonyát, hogy megpuhuljon és megduzzadjon.

A csokoládémázhoz kb. három percig főzzük a kókusztejszínt a kakaóporral, míg be nem sűrűsödik. Ekkor levesszük a tűzről, és hozzákeverjük az olajat meg a mézet is.

A rolád tetejét megszórjuk a szétmorzolt gesztenyemasszával, tetszés szerint megöntözzük a csokoládéval, majd a lecsöpögtetett áfonyával díszítjük. Fogyasztásig a hűtőben tároljuk.

ORBÁN JÓZSEFNÉ, PANNIKA

A három fenyőfa

Három fenyőfa állt egy dombtetőn...

A legnagyobbik fa szép és egyenes volt, erős, messze nyúló ágai voltak. A kisebbik fenyő nem volt olyan terebélyes, de napról napra fejlődött és növekedett. A harmadik fenyő azonban igazán nagyon kicsi volt, vékony törzsű és egészen alacsony.

– Bárcsak olyan nagy és erős lennék, mint a Legnagyobb ...fenyő! – sóhajtott a kicsike fa.

Nagyon hideg tél volt ebben az esztendőben. A földet belepte a hó.

Karácsony közeledett.

– Bárcsak eljönne értem Télapó, és elvinne karácsonyfának!

– sóhajtott a Legnagyobb Fenyő.

– Bárcsak engem vinne! – mondta a Kisebbik Fenyő.

– Bárcsak engem választana! – kívánta a Harmadik Fácška.

Egy napon fázós kismadár jött szökdecselve feléjük. Megsérült a szárnya, s ezért nem tudott repülni.

– Kérlek Legnagyobb fenyő, itt maradhatnék az ágaid közt? – szólította meg féltéken a kismadár a fát.

– Nem lehet! – mondta a Legnagyobb Fenyő. Nem használhatok madarakat az ágaim közt, mert éppen karácsonyfának készülök.

– Pedig úgy fázom – panaszolta a kismadár, a Legnagyobb Fenyő azonban nem is válaszolt.

Így hát a törött szárnyú kismadár odább ugrált a Kisebbik Fenyőhöz.

– Kedves Kisebbik Fenyő megengednéd, hogy itt maradjak az ágaid között?

– kérdezte.

– Nem! – felelte a Kisebbik Fenyő. – Nem ringathatok semmiféle madarat az ágaim között, mert hátha éppen most vinne el valaki karácsonyfának.

Ekkor szegény didergő kismadár tovább ugrált a Harmadik Fácskához.

– Drága kicsi fenyő, itt maradhatnék az ágaid között? – kérdezte.

– Hogyne maradhatnál kismadár – felelte a Harmadik Fácška. – Bújj csak egészen hozzám. Majd megmelegítelek, amennyire csak tőlem telik.

A kismadár felugrott a Harmadik Fácška ágai közé, ott nyomban el is aludt. Hosszú idő múlva a Harmadik Fácška édes, halk csengettyűszót hallott. A hangok

egyre közeledtek, már egészen ott hallatszottak a dombon. Elhagyták a Legnagyobb Fenyőt, elhaladtak a Kisebbik Fenyő előtt is, de amikor a Harmadik Fácška elé értek, elhallgattak.

Mind a három fácška látta az apró csengettyűket. Egy rénszarvas

húzta szép, kicsi szánkón csüngtek, amelyből most kiszállott az utasa.

– Télapó vagyok – mondta – Karácsonyfát keresek egy nagyon kedves kicsi gyermek számára...

– Vigyél engem! – kiáltotta a Legnagyobb Fenyő.

– Engem vígy! – ágaskodott a Kisebbik Fenyő.

A Harmadik Fácška azonban meg sem szólalt.

– Te nem szeretnél eljönni? – kérdezte tőle a Télapó.

– Dehogynem! Nagyon szeretnék – felelte a Harmadik Fácška – De hát itt kell maradnom, hogy vigyázzak erre a beteg kismadárra. Éppen elaludt.

– Kicsike fa – mondta a Télapó –, te vagy a legszebb fácška a világon! Téged viszlek magammal.

Azzal gyöngéden kiemelte őt a földből, olyan óvatosan, hogy az ágai közt megbúvó kismadár fel sem ébredt. Aztán szánkójába állította a csöpp fenyőt a kismadárkával együtt, majd maga is beült mögéjük. És a kicsi szánkó ezüstös csengettyűszóval tovasuhant velük a karácsonyi havon...

Régi angol mese nyomán fordította:
B. RADÓ LILI

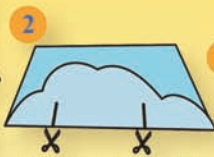
Készítsünk
kinyithatós képeslapot!

KREATÍV KEZEK

2 db A4-es színes kartonból.

Két színes kartonlapot félbehajtunk, az egyikből domboldalt vágunk, majd felhajtjuk.

Bevágjuk a hajtott szélét - ez lesz a kiemelkedő része.

Oda-vissza élezzük a bevágott részt.

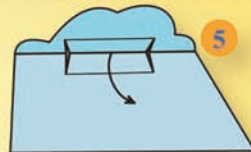
Több vágással több kiemelkedő tartót is kialakíthatunk.

Szétnyitjuk és megfordítjuk a kartont.

Előre húzzuk a bevágott részt.

A kiemelkedős, vágott karton elemet ráragasztjuk az alapra. Elkészült a „kiemelő szerkezet”, most már felragaszthatjuk a képeslap díszét.

Ragasszuk fel először a fenyőket a domboldalra, előbb a kicsiket, majd a nagyobbakat.

Az ajándékcsoomagok következnek, ragasszuk kettőt a kiemelkedő részre is. Ellenőrizzük közben, hogy ne akadályozzák a kinyílást.

Végül felragaszthatjuk a Mikulást, egy-két milliméterrel a hajtvonal fölé, hogy könnyen csukódjon.

Régi képeslapból vagy csomagolópapírból is kivághatunk kiemelkedő dekorációt.

Különleges és egyedi üdvözlőlapot készíthetünk, amit sokáig meg fog őrizni az, aki kapja.

Ötlet és rajz:
Kricskovics
Zsuzsanna

A Dörmögő Dömötör november-decemberi játékának megfejtését **2015. december 31-ig** kérjük beküldeni a **kiado@drize.hu-ra**. A nyeremény a 11. Dörmi Fejtvény lesz!

Köszönjük!

A két kép ránézésre egyformának tűnhet, ám ha jó megfigyelő vagy,
9 KÜLÖNBÉSÉG-et is felfedezhetsz!
MIK EZEK?

ÖRÖMHÍR

Itt egy igazán jó örömhír:)
Forrai Flóra Eliza 2015. július 15-én a világra jött! 900 gr, 33cm. Nagycsaládosok Solymári Egyesülete

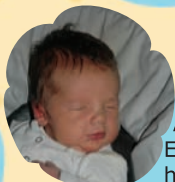

Barna Kolos, negyedik gyermekként érkezett családukba 2015. augusztus 3-án, mindenki nagy öröme. Dr. Bereczki-Barna Szilvia

Örömmel értesítünk mindenkit, hogy szeptember 25-én megszületett 4. gyermekünk **Zierer Botond Edmond**. A lányok és a báty nagy öröme! A Mosonmagyaróvári Életfa Egyesület jó egészséget kíván az egész családnak! Legyen sok-sok örömük a csodaszép babában! Üdvözlettel: Orbánné Panni

Örömmel tudatjuk, hogy Takácsné Vata Bernadett és Takács Zoltán, új tagjaink legkisebb gyermeke, **Takács Gergő** 2015. szeptember 5-én megszületett! Üdvözlettel: Tarnóczkiné Tünde, Nagycsaládosok Kiskunfélegyházi Egyesülete

A Nagycsaládosok Keszthelyi Egyesülete örömmel tudatja, hogy Fehér Csaba Endre és Fehér Emma 7. gyermeke **Fehér Zétény Ignác** 2015. július 19-én megszületett. Testvérei: Csenge, Márton, Luca, Boga, Ilona és Mátyás boldogan fogadták a kis családtagot.

A Majsai Nagycsaládosok Egyesületének legifjabb tagja **Dobó Anna Mária** 2015. október 15-én érkezett (3100 g, 49 cm) 3 bátyja – Márk, Máté, Bence – és szülei – Csaba és Zsóka – nagy öröme. Üdvözlettel: Dobóné Zsóka, Majsai NE

Örömmel adjuk hírrül, hogy 2015. szeptember 16-án megszületett **Varga Bence** 4130 g súllyal, 52 cm-rel! Szülei: Horváth Fruzsina, lányom és Varga Gergő, vőm. Mindenkinek hasonló örömet kívánok! Horváth András, Celldömölk

Örömmel adjuk hírrül, hogy negyedik gyermekünk **Torzsás Mátyás Zalán** 2015. október 16-án megszületett, 4400 g súllyal, 61 cm magas, és 37 cm fejkerülettel. Istennek hála Anya és Baba is jól van. Üdvözlettel: Sándor Hajnalka és Torzsás Sándor

Horváth-Tomka Réka és Márk nagy örömmel tudatják, hogy Isten ajándékaként megszületett 4. gyermekük: **Horváth-Tomka Florián** 3670 g, 51 cm. Üdvözlettel: Tihanyi-Kovács Erika, NASOE Solymár

A NOE Csepeli csoportja örömmel adja hírrül, hogy megszületett Sinka Anita és Kémenes Gyula 5. gyermeke: **Kémenes Olivér Lénárd**. A kisfiú 3450 grammal és 50 cm-rel érkezett szülei és négy testvére öröme. Szívből gratulálunk!

A Kalocsai Sokszínvirág Nagycsaládos Egyesület örömmel tudatja, hogy 2015. április 30-án megszületett **Pintér Maja** 3400 grammal és 50 cm-rel, szülei Zsuzsa és Zoli, valamint testvérei Tifani és Zoltán legnagyobb öröme. Üdvözlettel: Kisné Szirtes Andrea

Örömmel tudatjuk, hogy 2015. november 3-án világra jött fiúnk: **István Lőrinc**. Így már három királyfink van a három királylány mellé. A boldog szülők: István Balázs és Uherkovich Orsolya (Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület)

Örömmel tudatjuk, hogy 2015. szeptember 13-án megszületett 9. unokánk, **Kóder Dániel**. Nehézsúlyú (5.30 kg), daliás (59 cm) fiú. Szeretettel fogadták szülei: Bakonyi Zsófia, Kóder György és testvérei: Anna, Peti. Üdvözlettel: Benkő Ágota

MÉDIATÁMOGATÓINK